

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

Woensdag

02-03-2016

Namiddag

Mercredi

02-03-2016

Après-midi

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
	(witte kaft)		(couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be	www.lachambre.be
e-mail : publicaties@dekamer.be	e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

Vraag van mevrouw Griet Smaers aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de audit van het Rekenhof bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO)" (nr. 7321)

Sprekers: **Griet Smaers, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het volgen van het rijgedrag door verzekeraars" (nr. 7526)

Sprekers: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de aanpassing van de wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen" (nr. 7647)

Sprekers: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Vraag van mevrouw Griet Smaers aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de indicatoren voor het meten van de levenskwaliteit" (nr. 7909)

Sprekers: **Griet Smaers, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, **Johan Klaps**

Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het onafhankelijk verzekeringsadvies door makelaars" (nr. 7915)

Sprekers: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het overleg over verbonden verzekeringsagenten" (nr. 7916)

Sprekers: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk,

SOMMAIRE

Question de Mme Griet Smaers au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'audit de la Banque-Carrefour des Entreprises (BCE) par la Cour des comptes" (n° 7321)

Orateurs: **Griet Smaers, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le suivi du comportement sur la route par les assureurs" (n° 7526)

Orateurs: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'adaptation de la loi relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs" (n° 7647)

Orateurs: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Question de Mme Griet Smaers au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les indicateurs de mesure de la qualité de vie" (n° 7909)

Orateurs: **Griet Smaers, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, **Johan Klaps**

Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'avis indépendant du courtier en assurances" (n° 7915)

Orateurs: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la concertation relative aux agents d'assurances liés" (n° 7916)

Orateurs: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de

Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel		L'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur	
Samengevoegde vragen van	13	Questions jointes de	13
- mevrouw Caroline Cassart-Mailleux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de studie naar de impact van TTIP" (nr. 9152)	13	- Mme Caroline Cassart-Mailleux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'étude d'impact du TTIP" (n° 9152)	13
- mevrouw Vanessa Matz aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de studies over de impact van TTIP" (nr. 9174)	13	- Mme Vanessa Matz au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les études d'impact concernant le TTIP" (n° 9174)	13
- mevrouw Griet Smaers aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de studie van AmCham met betrekking tot de TTIP" (nr. 9296)	13	- Mme Griet Smaers au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'étude de l'AmCham relative au TTIP" (n° 9296)	13
Spreekers: Caroline Cassart-Mailleux, Griet Smaers, Kris Peeters , vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel		Orateurs: Caroline Cassart-Mailleux, Griet Smaers, Kris Peeters , vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur	
Samengevoegde vragen van	17	Questions jointes de	17
- mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de vermindering van het aantal bankautomaten" (nr. 8068)	17	- Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la diminution des distributeurs de billets de banque" (n° 8068)	17
- mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het tekort aan geldautomaten in sommige gemeenten" (nr. 8477)	17	- Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la pénurie de distributeurs de billets dans certaines communes" (n° 8477)	17
Spreekers: Karine Lalieux, Kris Peeters , vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel		Orateurs: Karine Lalieux, Kris Peeters , vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur	
Samengevoegde vragen van	20	Questions jointes de	20
- de heer Kristof Calvo aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de evaluatie van het consumentenakkoord inzake energie" (nr. 9158)	20	- M. Kristof Calvo au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'évaluation de l'accord de consommation en matière d'énergie" (n° 9158)	20
- de heer Michel de Lamotte aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de verbetering van het Akkoord 'De consument in de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt'" (nr. 9821)	20	- M. Michel de Lamotte au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'amélioration de l'accord 'Le consommateur dans le marché libéralisé de l'électricité et du gaz'" (n° 9821)	20
Spreekers: Kristof Calvo, Michel de Lamotte, Kris Peeters , vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel		Orateurs: Kristof Calvo, Michel de Lamotte, Kris Peeters , vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur	
Samengevoegde vragen van	23	Questions jointes de	23
- juffrouw Yoleen Van Camp aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel	23	- Mlle Yoleen Van Camp au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur,	23

Handel, over "de controles in de zonnebankcentra" (nr. 8275)

- mevrouw Caroline Cassart-Mailleux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de zonnebankcentra" (nr. 9751)

Sprekers: **Caroline Cassart-Mailleux, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

23

sur "les contrôles dans les centres de bronzage" (n° 8275)

- Mme Caroline Cassart-Mailleux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les centres de bronzage" (n° 9751)

Orateurs: **Caroline Cassart-Mailleux, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

24

Vraag van mevrouw Caroline Cassart-Mailleux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de evaluatie van de eengemaakte ombudsdienst voor de consument" (nr. 8304)

Sprekers: **Caroline Cassart-Mailleux, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

26

Question de Mme Caroline Cassart-Mailleux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'évaluation de la mise en place du guichet unique de médiation pour le consommateur" (n° 8304)

Orateurs: **Caroline Cassart-Mailleux, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

26

Vraag van mevrouw Griet Smaers aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de mantelzorgverzekering" (nr. 8402)

Sprekers: **Griet Smaers, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

27

Question de Mme Griet Smaers au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'assurance pour les aidants proches" (n° 8402)

Orateurs: **Griet Smaers, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

27

Vraag van de heer Peter Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het opzeggen van abonnementen op goederen en diensten" (nr. 8475)

Sprekers: **Peter Dedecker, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

29

Question de M. Peter Dedecker au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la résiliation d'abonnements à des biens et services" (n° 8475)

Orateurs: **Peter Dedecker, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

30

Vraag van de heer Werner Janssen aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het akkoord in verband met de brouwerijcontracten" (nr. 8591)

Sprekers: **Werner Janssen, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

32

Question de M. Werner Janssen au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'accord relatif aux contrats de brasserie" (n° 8591)

Orateurs: **Werner Janssen, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

32

Vraag van de heer Werner Janssen aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de bel-me-niet-meer-lijst" (nr. 9194)

Sprekers: **Werner Janssen, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

34

Question de M. Werner Janssen au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la liste 'Ne m'appellez plus'" (n° 9194)

Orateurs: **Werner Janssen, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

34

- Vraag van de heer Peter Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de reprografieheffing voor onderwijsinstellingen" (nr. 9230) 35
- Sprekers: Peter Dedecker, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de M. Peter Dedecker au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la redevance de reprographie pour les établissements d'enseignement" (n° 9230) 35
- Orateurs: Peter Dedecker, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het misbruik bij contactloze betaalkaarten" (nr. 9239) 38
- Sprekers: Johan Klaps, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'usage abusif des cartes bancaires sans contact" (n° 9239) 38
- Orateurs: Johan Klaps, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de cijfers van het Tarifieringsbureau Auto" (nr. 9240) 40
- Sprekers: Johan Klaps, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les statistiques relatives au Bureau de Tarification Auto" (n° 9240) 40
- Orateurs: Johan Klaps, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het wetsontwerp aangaande betalingsverwerkingen" (nr. 9241) 41
- Sprekers: Johan Klaps, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le projet de loi relatif au traitement des paiements" (n° 9241) 41
- Orateurs: Johan Klaps, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de verzekeringsmakelaars" (nr. 9512) 43
- Sprekers: Karine Lalieux, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les courtiers d'assurances" (n° 9512) 43
- Orateurs: Karine Lalieux, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "onlineoffertes voor hypothecaire leningen" (nr. 9731) 45
- Sprekers: Karine Lalieux, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les offres de prêts hypothécaires en ligne" (n° 9731) 45
- Orateurs: Karine Lalieux, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie 47
- Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et 47

en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "een verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor aannemers en architecten" (nr. 9768)

Sprekers: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "une assurance responsabilité obligatoire pour les entrepreneurs et les architectes" (n° 9768)

Orateurs: **Johan Klaps, Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

WOENSDAG 2 MAART 2016

Namiddag

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MERCREDI 2 MARS 2016

Après-midi

Le développement des questions et interpellations commence à 15.02 heures. La réunion est présidée par M. Jean-Marc Delizée.

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 15.02 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Jean-Marc Delizée.

01 Vraag van mevrouw Griet Smaers aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de audit van het Rekenhof bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO)" (nr. 7321)

01 Question de Mme Griet Smaers au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'audit de la Banque-Carrefour des Entreprises (BCE) par la Cour des comptes" (n° 7321)

01.01 Griet Smaers (CD&V): Mijnheer de minister, het Rekenhof heeft enkele maanden geleden een auditrapport bekendgemaakt over de werking van de Kruispuntbank van Ondernemingen. Op basis van de aanbevelingen in dat auditrapport, stel ik u deze vraag.

U hebt in uw beleidsnota en naar aanleiding van eerdere vragen over de Kruispuntbank van Ondernemingen gezegd dat u er een performant instrument van wil maken dat door iedereen op eenvoudige, transparante manier geconsulteerd kan worden, en dit over de verschillende overheidsniveaus heen, zowel federaal als gewestelijk.

Ik wel enkele van de bemerkingen van het Rekenhof specifiek aanhalen. Het Rekenhof stelt vast dat het organisatorisch en institutioneel kader vooralsnog niet voldoende garanties biedt voor een kwaliteitsvolle werking van de KBO. Zo moeten ondernemingen vaak verschillende organisaties contacteren om gegevens in het systeem te kunnen invoeren. De huidige regelgeving definieert strikt welke gegevens in de KBO zitten, wie ze invoert, en wie ze rechtzet. Een soepeler reglementering zou de beheersdienst meer ruimte bieden om de organisatie van de KBO en de kwaliteit van de gegevens te verbeteren.

Ook worden volgens het Rekenhof de elektronische

01.01 Griet Smaers (CD&V): Il y a quelques mois, la Cour des comptes a publié un rapport d'audit sur le fonctionnement de la Banque-Carrefour des Entreprises (BCE). Elle y observe que les cadres organisationnel et institutionnel n'offrent pas suffisamment de garanties pour un fonctionnement de qualité de la BCE.

L'organisation de la BCE souffre d'une réglementation qui définit de manière stricte les données que la BCE contient, ainsi que les instances chargées de les introduire et de les corriger. L'usage des applications de saisie électronique des données n'est pas encore suffisamment répandu. L'audit montre que les services et organismes publics utilisent de nombreuses autres sources de

invoertoepassingen vooralsnog te weinig gebruikt. Zij zouden maximaal ontwikkeld moeten worden, en het gebruik ervan zou gestimuleerd of zelfs verplicht moeten worden.

De audit toont verder aan dat de federale en regionale overheidsdiensten en instellingen heel wat alternatieve informatiebronnen gebruiken omdat de informatie via de KBO niet tijdig of niet volledig beschikbaar is.

Dankzij de KBO zijn de administratieve lasten voor de ondernemingen wel verminderd, maar nog niet volledig weggenomen, zo blijkt uit het rapport. Volgens de audit is dit deels de verantwoordelijkheid van de ondernemingen zelf. Als hun gegevens in de KBO niet overeenstemmen met de werkelijkheid, kunnen overheidsbedrijven het only-once-principe niet toepassen.

Een betere KBO kan dus efficiëntiewinsten voor de overheid genereren. Dat is op zich niets nieuws. U hebt er ook in eerdere uiteenzettingen en in uw nota's en verklaringen al terecht op gewezen dat er nog winsten te boeken zijn.

U hebt ook geantwoord op de aanbevelingen van het Rekenhof en een reactie gegeven op het rapport van dat hof. De regering wil inzetten op de optimalisatie van de KBO. Ze wil de opdrachten van de KBO versterken zodat ze de enige administratieve gesprekspartner wordt voor kmo's en voor de Gewesten. Voor de CD&V is het belangrijk om tot een uniek ondernemersloket te kunnen komen en de data van de ondernemingen zo eenvoudig mogelijk te kunnen houden. We hebben dat ook aangehaald bij de bespreking van de beleidsnota en tijdens eerdere uiteenzettingen.

Wat is de huidige stand van zaken in het optimaliseren van de werking en van de kwaliteit van de KBO en in het creëren van het unieke ondernemersloket om te vermijden dat gegevens via verschillende toegangen worden ingevoerd en er alternatieve bronnen ontstaan?

Op welke manier zult u aan de slag gaan met de doelstellingen die het Rekenhof heeft geformuleerd?

Welke concrete stappen hebt u al gezet? Wat is de verdere planning op het vlak van de optimalisatie?

01.02 Minister **Kris Peeters**: Mevrouw Smaers, zoals reeds onderstreept, versterken we de opdrachten van de KBO zodat die uitgroeit tot de enige authentieke bron voor ondernemingsinformatie. Dat is heel duidelijk de doelstelling die geformuleerd is. Met dit project dat in het verlengde ligt van het regeerakkoord, worden de bestaande processen binnen de KBO vereenvoudigd en dit vertrekkende vanuit het standpunt van de eindgebruiker. U hebt terecht de onderneming al vermeld als eindgebruiker.

Voor de ondernemer moeten de toekomstige nieuwe processen om zich in te schrijven of om wijzigingen in de KBO aan te brengen, beantwoorden aan de criteria van administratieve vereenvoudiging en efficiëntieverhoging via die digitalisering. Als bijkomende doelstelling wordt de kwaliteit van die gegevens in de KBO verder verbeterd om er een performant en toegankelijk instrument van te maken en natuurlijk ook het gebruik ervan te verhogen. Voor het verwezenlijken van die

gegevens, parce que les informations ne sont pas toutes disponibles ou ne le sont pas à temps dans la BCE.

La BCE a certes diminué, mais pas complètement supprimé les charges administratives des entreprises. La faute en incombe partiellement à ces dernières qui saisissent des données inadéquates.

La mise en place d'une meilleure BCE pourrait générer un gain d'efficacité pour l'État. Le gouvernement entend optimiser la BCE et en faire l'interlocuteur administratif unique des PME et des Régions. Le CD&V estime que ce dispositif doit s'accompagner d'un guichet d'entreprise unique.

Où en est le développement de la BCE et du guichet d'entreprise unique? Quelle suite le ministre donnera-t-il aux objectifs formulés par la Cour des comptes?

01.02 **Kris Peeters**, ministre: Nous renforçons les missions de la BCE de façon à en faire la seule source authentique d'informations sur les entreprises. Ce projet permettra de simplifier les processus au sein de la BCE en fonction du point de vue de l'utilisateur final, à savoir les entreprises. Nous poursuivons ainsi un objectif de simplification administrative et d'augmentation de l'efficacité par le biais de la numérisation des données. La première étape doit consister à augmenter la qualité des données

doelstellingen worden tijdens deze legislatuur heel duidelijk een aantal prioriteiten gesteld.

Ik zal ze even opnoemen.

Een eerste prioriteit is gedurende dit beleidsjaar prioriteit geven aan het ontlasten van de griffies van de rechtbanken van koophandel door de afbouw van hun taken inzake de indiening van de aktes, zowel de onderhandse als de authentieke, van vennootschappen en van rechtspersonen. Die taken zullen worden overgeheveld naar de notarissen en de ondernemingsloketten en zullen op een digitale manier worden uitgevoerd. Voor de neerlegging van documenten opgesteld door de rechtbanken, onder andere geschillen inzake faillissementen en gerechtelijke reorganisatie, zal de betrokken rechtbank met dito griffie zijn rol blijven vervullen.

De tweede prioriteit bestaat erin dat de gegevens in de Kruispuntbank van Ondernemingen volledig tegenstelbaar worden gemaakt aan derden. De publicatie van het uittreksel van de neergelegde akte in de bijlage van het *Belgisch Staatsblad* zal vervangen worden door een publicatie op de website van de KBO. Dat is ook een heel belangrijke stap vooruit.

Naast de optimalisatie van de KBO wordt het nodige gedaan om een officiële digitale communicatie toe te laten. Zo zullen er stappen gezet worden opdat elke onderneming gecontacteerd kan worden op een betrouwbaar officieel elektronisch adres.

Zoals aangegeven in het auditrapport, hebben de kwaliteitsacties van de beheersdienst van de KBO effect en zullen die worden voortgezet. In het bijzonder gaat het dan over, ten eerste, de verbetering van anomalieën die door de onderneming zelf of door een betrokken derde gemeld worden, ten tweede, specifieke kwaliteitsacties die hetzij op eigen initiatief, hetzij op vraag van andere administraties opgezet worden, ten derde, ambtshalve doorhaling van foutieve adressen, en ten slotte het opleiden en informeren van initiatoren en gegevensbeheerders.

Voorzitter: Karine Lalieux.

Présidente: Karine Lalieux.

01.03 Griet Smaers (CD&V): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

Ik merk dat er werk wordt gemaakt van die optimalisatie en vereenvoudiging door één gegevensbron voor ondernemingen en één uniek loket, zoals we dat voor ogen hadden. Ik dank u daarvoor.

Ik neem aan dat het Rekenhof en vele anderen die werkzaamheden verder zullen opvolgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het volgen van het rijgedrag door verzekeraars" (nr. 7526)

02 Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des

contenues dans la BCE.

Une première priorité consiste à alléger la charge de travail des greffes des tribunaux du commerce en les délestant des tâches en rapport avec les actes introductifs d'instance, tâches qui seront transférées aux notaires et aux guichets d'entreprises, et numérisées.

La deuxième priorité porte sur le fait que les données de la Banque-Carrefour des Entreprises deviennent entièrement opposables aux tiers.

Après l'optimisation de la BCE, nous ferons le nécessaire pour permettre une communication numérique officielle.

Comme il est indiqué dans le rapport d'audit, les actions de qualité menées par le service de gestion de la BCE ont été fructueuses et seront poursuivies. Il s'agit en particulier de la correction d'erreurs émanant de l'entreprise elle-même ou d'un tiers, d'actions de qualité spécifiques, de la radiation d'office d'adresses erronées et enfin, de la formation et l'information d'initiateurs et de gestionnaires de données.

Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le suivi du comportement sur la route par les assureurs" (n° 7526)

02.01 Johan Klaps (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, verschillende verzekeringsmaatschappijen willen in de toekomst, mits goedkeuring van de bestuurder, een elektronisch toestel dat het rijgedrag nauwkeurig meet, plaatsen in wagens. Er zal worden gemeten hoe snel men rijdt, hoe sportief men rijdt, hoe men optrekt en afremt en hoe vaak men zijn richtingaanwijzers en claxon gebruikt.

In samengaan met het gps-signaal kan dan worden nagegaan wat voor type chauffeur men is. De verzekeraars willen deze gegevens dan gebruiken bij het bepalen van de premie of om bepaalde voordelen te kunnen geven. Omdat dat nieuw is in ons land moeten wij voordat het systeem wordt uitgerold duidelijkheid scheppen voor de consumenten op het vlak van privacy en algemene consumentenrechten. Recent hebben wij in de pers nog een aantal voorbeelden gezien die aantonen dat het een fenomeen is dat meer en meer opkomt.

Indien de rijstijl van een chauffeur niet overeenstemt met de rijstijl die verwacht wordt bij een bepaalde premie, mag de verzekeringsmaatschappij de verzekering dan eenzijdig stoppen?

Indien een bestuurder overstapt naar een andere verzekeringsmaatschappij, mag de nieuwe maatschappij dan gebruikmaken van de geregistreerde rijstijlgegevens van de vorige verzekeraar om de premie te bepalen? Met andere woorden, wordt het schadeverleden meegedeeld aan de nieuwe verzekeraar?

Hoe lang mag een verzekeraar dergelijke gegevens bijhouden?

Wat is de procedure indien een bestuurder de gegevens van de meettoestellen betwist?

02.02 Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Klaps, eerst en vooral wil ik onderstrepen dat de consument steeds de vrije keuze moet hebben over het al dan niet meedelen van zijn of haar gegevens.

Voor concrete vragen over de bescherming van de privacy verwijs ik u naar staatssecretaris Tommelein. Hij zal graag antwoorden op uw vragen over de bescherming van de privacy.

Het bepalen van de premie van de verzekering en de modaliteiten ervan behoort tot de contractuele vrijheid. Het gebruik van een apparaat dat het rijgedrag registreert laat een zekere risicoanalyse toe die het mogelijk maakt om een veilig rijgedrag te belonen door de premie te differentiëren of kortingen toe te kennen. Ik ben tevreden vast te stellen dat de sector zoekt naar nieuwe tariefstructuren om klanten in het algemeen een goede polis te kunnen aanbieden.

02.01 Johan Klaps (N-VA): Plusieurs assureurs proposent de placer dans les voitures, avec l'accord des automobilistes concernés, un appareil électronique mesurant avec précision le comportement au volant. Ce dispositif, associé au GPS, permettra d'établir le profil du chauffeur pour fixer le montant de la prime ou pour pouvoir octroyer certains avantages.

Si le comportement au volant d'un conducteur ne correspond pas au comportement attendu pour une prime en particulier, l'assureur pourra-t-il dès lors résilier unilatéralement le contrat d'assurance?

Si un automobiliste décide de changer d'assureur, sa nouvelle compagnie pourra-t-elle alors utiliser les données relatives au style de conduite qui auront été recueillies par l'assureur précédent pour fixer la prime? L'historique des sinistres sera-t-il communiqué?

Pendant combien de temps les assureurs pourront-ils conserver les données en question? Que se passera-t-il si un automobiliste conteste les données fournies par les appareils de mesure?

02.02 Kris Peeters, ministre: Je tiens tout d'abord à souligner que les consommateurs devront toujours pouvoir choisir librement de communiquer ou non leurs données. Pour les questions relatives à la protection de la vie privée, je renvoie au secrétaire d'État Tommelein.

La prime d'assurance et ses modalités relèvent de la liberté contractuelle. L'utilisation d'un appareil qui enregistre le comportement sur la route permet une analyse de risque, grâce à laquelle une conduite prudente

Overeenkomstig de verzekeringswet moet de verzekeraar in zijn aanbod duidelijk en begrijpelijk de segmenteringcriteria vermelden die zullen worden gehanteerd om te bepalen wanneer er sprake is van veilig rijgedrag en recht op een meer gunstig tarief. Het moet objectief meetbaar, verifieerbaar en tegenspreekbaar zijn.

Bij de overdracht van gegevens tussen maatschappijen is het belangrijk te onderstrepen dat dit slechts mogelijk is wanneer de cliënt hiervoor zijn of haar uitdrukkelijke toestemming heeft gegeven.

Voor de bewaartermijn van documenten, waaronder de gegevens van de cliënten, verwijs ik naar een rondzendbrief van de FSMA van 1 september 2015 waarin een termijn van minimum vijf jaar wordt vastgesteld.

Wanneer de verzekeraar beslist om de overeenkomst ingevolge een gewijzigd risico op te zeggen, is hij wettelijk verplicht om zijn beslissing te motiveren. In het geval van betwisting is er op de eerste plaats de klachtendienst van de verzekeraar zelf. De verzekeringsnemer kan zich ook rechtstreeks wenden tot de ombudsman van de verzekering of het geschil gerechtelijk aanhangig maken.

peut être récompensée par une différenciation des primes ou l'octroi de réductions. Je suis heureux de constater que le secteur est à la recherche de nouvelles structures tarifaires pour proposer une police satisfaisante aux clients.

L'assureur doit clairement mentionner dans son offre les critères de segmentation qui seront utilisés pour déterminer si l'on peut parler de comportement prudent sur la route et octroyer, le cas échéant, un tarif préférentiel. Ces critères doivent être mesurables objectivement, vérifiables et ils doivent pouvoir être contestés.

Le transfert de données entre sociétés n'est possible que lorsque le client a explicitement donné son consentement.

Une circulaire de la FSMA du 1er septembre 2015 fixe à minimum cinq ans le délai de conservation des données des clients.

Lorsqu'un assureur décide de résilier un contrat à la suite d'une modification du risque, il est légalement tenu de motiver sa décision. En cas de contestation, le preneur d'assurance peut contacter en premier lieu le service des plaintes de l'assureur lui-même, mais il peut aussi s'adresser à un médiateur de l'assurance ou porter le litige en justice.

02.03 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, ik meen dat het inderdaad belangrijk is dat de vrije keuze gewaarborgd blijft. In dat verband zitten wij volledig op dezelfde lijn.

Ook met betrekking tot de overdracht van gegevens naar een nieuwe verzekeringsmaatschappij rijst automatisch de vraag of het schadeverleden dat via een attest wordt overgemaakt noodzakelijk is om de nieuwe premie te kunnen bepalen. Men zou in die logica kunnen meegaan en zeggen dat, als die gegevens er zijn, men deze mee overdraagt. Ik ben blij vast te stellen dat dit voorlopig niet zo is, tenzij de consument daarmee akkoord gaat. Dan is er uiteraard geen probleem. Alleen, stel dat men een polis bij maatschappij X heeft en men stapt over naar maatschappij Y en men zegt dat men zijn

02.03 Johan Klaps (N-VA): Il est en effet important que le libre choix reste garanti. À cet égard, nous sommes tout à fait sur la même ligne. En matière de transfert des données vers un nouvel assureur, la question se pose de savoir s'il est nécessaire de connaître les antécédents en matière de sinistres pour déterminer de nouvelles primes. Je suis heureux de constater que ce n'est pas encore le cas, à

gegevens niet kenbaar wil maken, dan mag dit niet als een soort van verdachtmaking worden ervaren bij de nieuwe maatschappij en op die manier voor problemen zorgen.

Ik ben ervan overtuigd dat Assuralia, waarmee u veelvuldig overlegt, of het nu gaat over hypothecaire kredieten of over andere zaken, dit mee in de gaten houdt en dat het momenteel goed zit.

Ik denk wel dat dit een aandachtspunt is dat wij moeten blijven opvolgen. De tendens zal zich volgens mij immers alleen maar versterken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de aanpassing van de wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen" (nr. 7647)

03 Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'adaptation de la loi relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs" (n° 7647)

03.01 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, de wet van 21 november 1989 stelde dat alle voertuigen die autonoom kunnen rijden, ongeacht de snelheid, motorrijtuigen zijn en verplicht verzekerd moeten worden. Mijn vraag dateert van november, al even geleden dus.

Vorige week konden we echter lezen dat de verzekeringswetgeving hieromtrent aangepast moet worden en dat er wel rekening moet worden gehouden met de snelheid van het voertuig om een verzekering al dan niet te verplichten. De FOD Economie heeft daar ook een studiedag over gehouden.

Naar aanleiding van een schriftelijke vraag van ongeveer driekwart jaar geleden over deze problematiek zei u dat er ook voor ongevallen met elektrische fietsen met trapassistentie voldoende dekking is. Dit risico wordt immers gedekt door de familiale aansprakelijkheidsverzekering waarover 90 % van de Belgische bevolking beschikt.

Daarom wou ik eens horen van waar die ommekeer komt om de wetgeving dan toch te herzien. Wat zijn de conclusies van die studiedag van de FOD Economie? Wat zijn de concrete plannen? Wat gaat u veranderen? Voor welke types voertuigen plant u deze wijzigingen?

03.02 Minister Kris Peeters: Collega Klaps, uw vraag dateert van een tijdje geleden, naar aanleiding van die studienamiddag.

U weet dat de wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorvoertuigen uitlegt wat men moet verstaan onder een motorrijtuig. Uit deze definitie blijkt duidelijk dat motorrijtuigen rijtuigen zijn die door een mechanische kracht kunnen worden gedreven.

In de toelichting omtrent deze definitie wordt verder verduidelijkt dat deze mechanische kracht de kracht omvat die door een motor wordt

moins que le consommateur soit d'accord.

Je suis convaincu qu'Assuralia surveille cela de près également et que l'on peut être satisfait pour le moment.

03.01 Johan Klaps (N-VA): En vertu de la loi du 21 novembre 1989, tous les véhicules qui roulent de manière autonome doivent être assurés. Or, la semaine dernière, on a pu lire qu'il fallait tenir compte de la vitesse du véhicule. Le SPF Économie a organisé une journée d'étude à ce sujet. Il y a quelques mois, en répondant à une question écrite, le ministre avait indiqué que, pour les vélos électriques avec assistance au pédalage, la responsabilité était couverte par l'assurance responsabilité familiale.

Pourquoi veut-on quand même revoir la loi? Sur quelles conclusions la journée d'étude du SPF a-t-elle débouché? Quels sont les projets concrets? Pour quels types de véhicules prévoit-on des changements?

03.02 Kris Peeters, ministre: M. Klaps fait référence à ma réponse à une question écrite relative aux vélos avec assistance au pédalage. Si cette aide n'intervient que lorsque l'on pédale soi-même, il ne s'agit pas d'un véhicule motorisé.

Lors de la journée d'étude en question, j'ai souligné que la

voortgebracht en de kracht die voortgebracht wordt langs andere mechanische weg, met uitzondering van de eigen spierkracht. Die valt daar niet onder.

In mijn antwoord op de schriftelijke vraag waarnaar u verwijst werd inderdaad vermeld dat de familiale aansprakelijkheidsverzekering het gebruik van fietsen met trapassistentie dekt. Als de ondersteuning immers alleen wordt geleverd als men zelf mee trapt, dan is er geen sprake van een motorrijtuig. Vele mensen met een elektrische fiets dachten al dat men hen nog eens bijkomend op kosten ging jagen.

Ik heb mijn toespraak er nog eens bijgehaald om er zeker van te zijn dat ik mezelf niet tegenspreek. Ik heb op de studiedag waarnaar u verwijst uitdrukkelijk gesteld dat de snelheid en het vermogen van deze fietsen verre van zwak zijn. De snelheid en het vermogen zijn echter geen criteria om te bepalen of de verschillende categorieën van elektrische fietsen onder de verplichting van de beroepsaansprakelijkheid autoverzekering vallen.

Er is dus geen verzekeringsplicht en al zeker geen plotse ommekeer van mijn standpunt. Ik ben daar heel gevoelig voor.

Zoals u in mijn beleidsnota kon lezen, ben ik van mening dat er nood is aan een wetgevend kader voor nieuwe vervoersmiddelen. Er is dringend een update nodig voor de wet inzake aansprakelijkheidsverzekering voor motorrijtuigen die onder meer rekening houdt met de evolutie in de rechtspraak.

De studiedag van de FOD Economie was voornamelijk bedoeld om het ruimere publiek te laten kennismaken met deze nieuwe vervoersmiddelen en de uitdagingen die zij verzekeringstechnisch met zich meebrengen. Ik kan u de presentatie en de toespraken bezorgen. Ze staan ook op de website van de FOD Economie.

Ik hoop dat ik me niet heb tegengesproken. Het is duidelijk dat we de wetgeving moeten moderniseren en in overeenstemming brengen met de nieuwste technologische evoluties.

03.03 Johan Klaps (N-VA): Ik geef u het voordeel van de twijfel.

We moeten deze problematiek blijvend bekijken. Sommige elektrische fietsen zijn begrensd op 25km/u of 30km/u. Sommigen rijden ook 45km/u, wat sneller is dan sommige bromfietsen.

Door de steeds verdere uitrol van nieuwe fietspaden en fietsostrades zijn er steeds meer elektrische fietsen, bijvoorbeeld op de drukke momenten in het woonwerkverkeer. In Antwerpen zien we al files op de fietspaden die bijna even lang zijn als de autofiles.

Het is het vervoersmiddel van de toekomst, maar we moeten er zeker van zijn dat de familiale verzekering dat blijft dekken.

Negentig procent van de Belgische bevolking heeft een familiale verzekering. We moeten ze niet verplichten, maar we moeten toch nog eens duidelijk maken dat het veel meer is dan een verzekering die dient wanneer de hond de postbode bijt of wanneer de kinderen tijdens het voetbal een ruit breken. Ze is veel ruimer en heel nuttig voor een relatief kleine kostprijs. Het zou interessant zijn om dat

vitesse et la puissance de ce type de vélo sont loin d'être faibles. Ces critères ne sont cependant pas suffisants pour déterminer si une catégorie de vélos électriques est soumise à l'obligation d'assurance des véhicules automoteurs. Ma position n'a donc pas changé.

Ma note de politique générale évoque la nécessité de mettre en place un cadre législatif pour de les nouveaux moyens de transport. Il convient également d'être attentif à l'évolution de la jurisprudence.

La journée d'étude organisée par le SPF Économie était principalement destinée à familiariser le public à ces nouveaux modes de transport et à le sensibiliser aux défis qu'ils représentent pour le secteur des assurances.

La législation doit impérativement être modernisée et s'aligner sur les évolutions technologiques.

03.03 Johan Klaps (N-VA): Je laisse au ministre le bénéfice du doute. Le nombre de vélos électriques ne cesse de croître et ils atteignent des vitesses parfois supérieures à celles des cyclomoteurs. Nous devons être certains que l'assurance familiale couvre les éventuels sinistres dans lesquels ils seraient impliqués.

bijvoorbeeld door Assuralia nog eens te laten benadrukken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van mevrouw Griet Smaers aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de indicatoren voor het meten van de levenskwaliteit" (nr. 7909)

04 Question de Mme Griet Smaers au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les indicateurs de mesure de la qualité de vie" (n° 7909)

04.01 Griet Smaers (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag werd al enige tijd geleden ingediend en betreft de voortgang en voorstelling van aanvullende indicatoren, naast de gekende economische indicatoren, zoals het bbp, om geluk en levenskwaliteit te kunnen meten.

Doordat de vragen zo lang blijven hangen, werden de antwoorden automatisch gegeven. Twee weken geleden kregen wij immers van het Federaal Planbureau de toelichting bij het werkstuk dat het over die aanvullende indicatoren heeft gemaakt.

Wij konden toen van gedachten wisselen en een debat voeren. Dat was heel nuttig en ik wil nogmaals het Federaal Planbureau en uw diensten feliciteren. Dit is immers een heel goede aanvulling op wat wij kenden. Ook de Nationale Bank heeft die indicatoren ondertussen in haar rapport opgenomen.

Wij hebben twee weken geleden in de commissie gedebatteerd over de vraag of dat aantal aanvullende indicatoren een goede zaak is. Op dat vlak zal het Federaal Planbureau nog wat werk moeten doen. Het Planbureau zei zelf dat dit een *work in progress* is en dat het zoveel mogelijk kracht zal proberen geven aan die aanvullende indicatoren en nagaan welke de belangrijkste zijn om de levenskwaliteit te meten.

Ik neem aan dat er tegen het volgend rapport van het Federaal Planbureau nog wel wat evoluties zullen zijn, maar het voorwerp van mijn vraag is bij deze achterhaald.

04.02 Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Smaers, het is dus soms een voordeel wanneer iets trager gaat.

Uit respect voor uw vraag wil ik nogmaals onderstrepen dat het uitgestippeld tijdspad strikt wordt gevolgd en dat er geen obstakels opdoken die de publicatie hebben vertraagd. U hebt de toelichting van het rapport gehoord.

Ten tweede werden tijdens de voorbereiding van dit rapport de bevoegde overheidsdiensten en het maatschappelijke middenveld geraadpleegd over het ontwerprapport via respectievelijk de interdepartementale commissie duurzame ontwikkeling en de federale raad voor duurzame ontwikkeling.

Deze raadpleging leidde tot verscheidene verbeteringen en een validatie van de gekozen thema's en indicatoren. Ik heb begrepen dat u dat document al geraadpleegd hebt. Het staat trouwens ook op de website van het Planbureau.

04.01 Griet Smaers (CD&V): Il y a deux semaines, le Bureau fédéral du Plan nous a donné quelques précisions sur l'étude consacrée aux indicateurs complémentaires pouvant être utilisés en plus des indicateurs économiques classiques pour mesurer le bonheur et la qualité de vie. J'ai déjà posé il y a longtemps une question à ce sujet, mais cette dernière n'est plus d'actualité.

04.02 Kris Peeters, ministre: Le calendrier prévu est strictement respecté. Le rapport a dans l'intervalle fait l'objet d'un exposé.

Le projet de rapport a été soumis aux organes publics compétents et à la société civile, ce qui a mené à différentes corrections ainsi qu'à une validation des thèmes et des indicateurs choisis. Le document peut aussi être consulté sur le site internet du Bureau fédéral du Plan.

La participation du Bureau fédéral du Plan au groupe de travail "Europe 2020 et indicateurs de développement durable"

Wat het overleg met de diensten van Eurostat en de OESO betreft, zijn de werkzaamheden rond de aanvullende indicatoren vooruitgeholpen door de regelmatige participatie van het Planbureau aan de werkgroep *Europe 2020 and SD-indicators* van Eurostat en door een vergadering met de diensten van de OESO, die werken aan de welzijnsindicatoren.

Het Federaal Planbureau heeft eveneens verschillende rapporten van Eurostat en van de OESO gebruikt in verband met indicatoren voor welzijn en levenskwaliteit.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

La **présidente**: Monsieur le ministre, ce sont des questions du mois de décembre! Avouez que cela ne va pas! Je ne préside pas cette commission mais, en commission de l'Infrastructure, je me fâche avec les ministres, sinon, les questions des parlementaires, qui sont quand même importantes pour eux, n'ont plus de sens. Il faudrait essayer de venir nous voir tous les mois et demi. Cette question date du 7 décembre. Cela vaut la peine!

d'Eurostat et une réunion menée avec l'OCDE, qui s'attelle également à des indicateurs de bien-être, ont été bénéfiques pour l'avancement des travaux. Différents rapports d'Eurostat et de l'OCDE ont aussi été utilisés.

De **voorzitter**: Die vraag werd ingediend op 7 december. Dit is onaanvaardbaar. In de commissie Infrastructuur maak ik mij kwaad op de ministers, anders hebben de parlementaire vragen geen zin meer.

04.03 Kris Peeters, ministre: C'est à vous d'organiser le travail de la commission.

La **présidente**: Nous le dirons au président. M. Klaps et moi insistons.

04.04 Johan Klaps (N-VA): Ter verdediging van de minister kan ik toch aanhalen dat de vragen in principe al geagendeerd stonden op de vorige commissievergadering, waarbij de minister vragen is komen beantwoorden. Toen werd het laat, omdat er veel en lange vragen werden gesteld. Door tijdsgebrek werden toen een aantal vragen doorgeschoven naar vandaag.

Inderdaad, we zitten in onze commissie met zeer veel onderwerpen. Ik ben ervan overtuigd dat de minister veel vaker zou willen komen. We hebben in de commissie dikwijls zeer lange vergaderingen over andere thema's, waardoor we inderdaad voor sommige ministers bij momenten wat te weinig tijd hebben.

04.04 Johan Klaps (N-VA): Les questions avaient déjà été inscrites à l'ordre du jour, mais il n'a pas été possible d'y répondre en raison de l'afflux de questions chronophages. M. Calvo a proposé de scinder cette commission, étant donné que nous disposons de trop peu de temps pour certains ministres. Nous allons examiner sa proposition.

Ik hoor collega Calvo suggereren dat we de commissie moeten splitsen. Ik denk dat we dat zeker kunnen bekijken en dat we daar niet a priori tegen zijn, integendeel.

05 Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het onafhankelijk verzekeringsadvies door makelaars" (nr. 7915)

05 Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'avis indépendant du courtier en assurances" (n° 7915)

05.01 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, banken promoten voor hun bankagenten, maar ook voor makelaars, vaak samenwerking met een preferente verzekeringsmaatschappij. Om die promotie kracht bij te zetten, wordt in commissiebarema's vaak in extra vergoedingen voorzien. Steeds meer dienen deze extra vergoedingen als compensatie voor verhoogde bankkosten en niet als

05.01 Johan Klaps (N-VA): Souvent les banques promeuvent auprès de leurs agents et de leurs courtiers une coopération avec une entreprise d'assurances privilégiée et les barèmes de

extra bonus, waardoor agenten en makelaars meer geneigd zijn hierop in te gaan.

commission prévoient des suppléments dans ce domaine.

Bent u van mening dat de hoogte van bankcommissies beïnvloed mag worden door de verzekeringsproductie bij een preferente partner? Is dat niet in tegenspraak met het makelaarsstatuut, dat zou moeten garanderen dat onafhankelijk verzekeringsadvies wordt gegeven?

La production en matière d'assurances auprès d'un partenaire préférentiel peut-elle influencer sur le montant des commissions bancaires? N'est ce pas contraire au statut du courtier, qui garantit un conseil indépendant?

05.02 Minister **Kris Peeters**: Mevrouw de voorzitter, collega's, collega Klaps, de situatie die u beschrijft is bekend en wordt door de FSMA opgevolgd. Noch deze laatste noch de minister zijn bevoegd om het bedrag van de vergoedingen te bepalen. Dit maakt het voorwerp uit van overeenkomsten tussen partijen.

05.02 **Kris Peeters**, ministre: La FSMA suit le dossier et est particulièrement attentive à ce thème. Le montant de la rémunération fait partie d'un contrat signé entre les deux parties, mais celui-ci ne peut en aucun cas compromettre l'indépendance du courtier. La FSMA le précise clairement dans sa circulaire du 6 avril 2014.

Deze overeenkomsten kunnen echter niet tot gevolg hebben dat de onafhankelijkheid van de makelaar in het gedrang wordt gebracht. Dit punt werd door de FSMA aangekaart in haar rondzendbrief van 6 april 2014 betreffende de wijziging van de wet van 27 maart 1995 en de uitbreiding van de MiFID-gedragsregels voor de verzekeringssector.

Ik zal u het citaat bezorgen, liever dan het voor te lezen, want dat heeft weinig zin. Tenzij u aandringt, dan wil ik het natuurlijk wel voorlezen.

Mijn conclusie luidt dat de FSMA ter attentie van de betrokken partijen, met inbegrip van Febelfin, heeft benadrukt dat zij in het kader van haar controles bijzondere aandacht zal besteden aan dit thema.

05.03 **Johan Klaps** (N-VA): Mijnheer de minister, ik vraag u niet om heel de tekst voor te lezen, dat is niet de bedoeling van deze commissie. De problematiek is wel belangrijk, want dit gaat een stap verder dan wij tot nu toe gewend waren.

05.03 **Johan Klaps** (N-VA): La plus-value apportée par le courtier réside précisément dans l'indépendance de ses conseils et il est exclu de porter atteinte à ce principe.

Voor bankagenten is het al heel lang de praktijk dat bijvoorbeeld de IT-kosten worden begroot op een bepaald bedrag, dat dan kan worden terugverdiend door bepaalde commerciële resultaten te behalen in het bankagentschap. Daar kan op zich niks of weinig op tegen zijn.

Indien echter een soort kruisbestuiving met de verzekeringsproductie wordt gemaakt, komen wij op een hellend vlak terecht. Het wordt desgevallend moeilijk. Voor een bankagent die tegelijk verzekeringsmakelaar is, is het al moeilijk om aan de druk te weerstaan om bij de verzekeringsmaatschappij van de principale of preferente partner te werken. Indien dan de conditionering ook nog eens een kruisbestuiving wordt, lopen wij het reële gevaar dat het advies niet meer onafhankelijk is. Dat is echter precies de meerwaarde van het makelaarsstatuut. Aan dat probleem moeten wij de volle aandacht schenken.

Ik ben blij dat u antwoordt dat de FSMA het dossier met heel veel aandacht bekijkt. Het gesprek met de sector moet echter verder gaan. Er moet ook grondig worden bekeken of wij een dergelijke praktijk moeten laten bestaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

La **présidente**: La question n° 7982 de Mme Dierick est reportée. Nous n'avons pas de nouvelles de M. Gilkinet pour poser sa question n° 8012.

M. Klaps, excusez-moi. Vous pouvez poser votre question n° 7916.

06 **Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het overleg over verbonden verzekeringsagenten" (nr. 7916)**

06 **Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la concertation relative aux agents d'assurances liés" (n° 7916)**

06.01 **Johan Klaps** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag gaat over de verbonden verzekeringsagenten, daarnet ging het over de makelaars. Het is een problematiek waarover ik u in het verleden ook reeds bevraagd heb, namelijk de definitie van verbonden verzekeringsagenten, ingevoerd door het koninklijk besluit van 21 februari 2014.

06.01 **Johan Klaps** (N-VA): La définition de l'agent d'assurances lié, contenue dans l'arrêté royal du 21 février 2014, entraîne des problèmes pratiques.

Deze definitie zorgt in de praktijk voor problemen omdat exclusieve verzekeringsagenten in de feiten toch met andere verzekeringsmaatschappijen mogen samenwerken dan diegene waarmee ze een exclusiviteitscontract hebben. Dit kan zijn doordat de maatschappij een bepaalde verzekering niet aanbiedt en zijn agent de vrijheid geeft om voor zijn klant een passende verzekering te zoeken bij een andere maatschappij. Dit gebeurt dan meestal via de zogeheten huismakelaar, die voor 100 % dochter is van de groep. Maar er zijn nog andere situaties waarbij een maatschappij zijn verbonden agent meer vrijheid geeft.

Où en est la concertation à ce sujet entre l'Autorité des services et marchés financiers (FSMA) et les associations professionnelles?

Een tijdje geleden zei u reeds dat de gesprekken liepen en dat men een oplossing aan het zoeken was tussen de FSMA en de betrokken beroepsverenigingen. Dit is dus een eenvoudige opvolgvraag.

Wat is de stand van zaken in dat overleg? Zijn er reeds concrete stappen gezet in de nieuwe overeenkomst? Is er reeds zicht op een totaalakkoord?

06.02 **Minister Kris Peeters**: Mevrouw de voorzitter, collega Klaps, de FSMA voert permanent een constructieve dialoog met de representatieve beroepsverenigingen uit de verzekeringssector, namelijk Assuralia, Feprabel, BZB, FVB en BVDM, in het kader dat u hebt geschetst, maar waar ook andere thema's naar voren worden gebracht.

06.02 **Kris Peeters**, ministre: La FSMA mène un dialogue constructif permanent avec les fédérations professionnelles représentatives du secteur des assurances. Les discussions relatives à la qualité d'agent d'assurances lié se poursuivent. La FSMA a proposé des solutions tenant compte au maximum des diverses situations pouvant exister en pratique. Les diverses fédérations professionnelles ne défendent pas toujours des intérêts identiques. Ces différences rendent difficile

De discussies over de moeilijkheden die worden aangehaald met betrekking tot de hoedanigheid van verbonden verzekeringsagent worden tevens voortgezet. De FSMA heeft oplossingen voorgesteld die zoveel mogelijk rekening houden met de verschillende situaties die in de praktijk kunnen gebeuren. De belangen tussen de diverse beroepsverenigingen zijn niet steeds gelijklopend, wat een vergelijk tussen deze beroepsverenigingen bemoeilijkt.

Tegelijkertijd startte de FSMA enkele maanden geleden met

inspectiecampagnes, die niet alleen verkennend zijn en die als doel hebben te meten in welke mate de gedragsregels op het terrein worden toegepast en die tevens pedagogisch zijn. Deze inspecties hebben tevens betrekking op de controle op de regels aangaande het statuut, met inbegrip van problematiek van de verbonden agenten.

Zij geven duidelijk een overzicht van de verschillende situaties die aanwezig zijn op het terrein. De diversiteit van deze situaties werd met de betrokken beroepsverenigingen opnieuw besproken. De discussies bevinden zich in een finale fase.

De FSMA bevestigt mij dat zij in de loop van de volgende weken een voorstel van aanpak zal kunnen bezorgen. Dat zal aanpassingen vergen aan de bestaande wetgeving. Wij zullen dat meenemen in het ontwerp tot omzetting van de richtlijn verzekeringsbemiddeling. Deze richtlijn werd vorige maand gepubliceerd.

Als u weet dat de omzetting moet gebeuren tegen 23 februari 2018, hebben wij wel wat tijd. Maar zoals daarnet met de hypothecaire leningen moeten wij niet wachten tot de deadline. Ik denk dat wij daar moeten aan werken. Die datum van 23 februari 2018 mogen wij zeker niet afwachten. De omzettingen werkzaamheden starten.

l'élaboration d'un compromis.

Simultanément, la FSMA a lancé des campagnes d'inspection il y a quelques mois. L'objectif consiste à vérifier dans quelle mesure les règles de conduite sont appliquées sur le terrain. Ces contrôles concernent également le respect des règles relatives au statut ainsi que le problème des agents liés.

Les inspections fournissent un aperçu clair des différentes situations sur le terrain. La diversité de ces situations a fait l'objet de nouvelles discussions avec les associations professionnelles concernées, qui sont sur le point d'aboutir.

Au cours des semaines à venir, la FSMA pourra soumettre une proposition d'approche. Celle-ci requerra l'adaptation de la législation actuelle et figurera dans le projet de transposition de la directive sur l'intermédiation en assurance. Cette directive a été publiée le mois dernier. La transposition doit avoir lieu avant le 23 février 2018. Nous ne pouvons pas nous permettre d'attendre si longtemps. Les travaux de transposition ont donc déjà été entamés.

Voorzitter: Jean-Marc Delizée.

Président: Jean-Marc Delizée.

06.03 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, ik ben blij te horen dat wij blijkbaar in een finale fase zitten. De signalen die uit de sector komen zijn soms nogal tegengesteld. Ik ben nogal bezorgd of dat akkoord nog wel bereikt kan worden. Want als iedereen op zijn standpunt blijft, wordt het moeilijk om nog tot iets te komen.

Die groep van verbonden agenten hebben vandaag, met het huidige KB, inderdaad een probleem. Wij moeten dus zeker niet wachten tot 2018 om daar iets aan te doen. Ik denk dat die verbonden agenten in een situatie zitten waar zij zelf zeer weinig aan kunnen doen. De bank waar ze bankagent zijn, kiest het ene jaar voor preferente partner x en het volgende jaar voor partner y en daarna nog een andere. Men heeft daar natuurlijk een aantal polissen lopen. Ik denk dat dit met de huidige definitie heel problematisch is.

Wij moeten proberen om daaraan te verhelpen. Als men er niet uitgeraakt met de verschillende beroepsverenigingen en het FSMA denk ik dat wij vanuit het Parlement een initiatief moeten nemen,

06.03 Johan Klaps (N-VA): Le groupe d'agents liés rencontre actuellement un problème. Si aucune solution n'est trouvée, une initiative doit être prise par le Parlement ou le cabinet. Nous devons tenter de garantir la sécurité juridique à ces différents types d'intermédiaires d'assurances. Si la FSMA effectue, à juste titre, des contrôles très stricts sur toutes sortes de formalités, les agents doivent également pouvoir être en règle avec celles-ci.

vanuit uw kabinet of vanuit de commissie. Wij moeten aldus rechtszekerheid proberen te geven aan die verschillende types van verzekeringstussenpersonen. Dat is heel belangrijk.

Als het FSMA, terecht, heel zwaar controleert op allerlei vormelijkheden, moeten zij ook de mogelijkheid hebben om in regel te zijn met deze vormelijkheden. Anders gaan wij in een straatje zonder eind terechtkomen.

Ik kijk samen met u uit naar de communicatie van het FSMA de komende weken. Als die er niet is, moeten wij zelf met een initiatief komen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: De vraag nr. 7982 van mevrouw Dierick is uitgesteld. La question n° 8031 de Mme Fonck est transformée en question écrite.

De **voorzitter**: Vraag nr. 8031 van mevrouw Fonck wordt omgevormd in een schriftelijke vraag.

07 Questions jointes de

- Mme Caroline Cassart-Mailleux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'étude d'impact du TTIP" (n° 9152)

- Mme Vanessa Matz au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les études d'impact concernant le TTIP" (n° 9174)

- Mme Griet Smaers au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'étude de l'AmCham relative au TTIP" (n° 9296)

07 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Caroline Cassart-Mailleux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de studie naar de impact van TTIP" (nr. 9152)

- mevrouw Vanessa Matz aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de studies over de impact van TTIP" (nr. 9174)

- mevrouw Griet Smaers aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de studie van AmCham met betrekking tot de TTIP" (nr. 9296)

Au moins deux collègues sont présents. Les questions des autres collègues sont sans objet. Mme Grovonius est en mission à l'étranger. Je donne pour commencer la parole à Mme Cassart.

07.01 **Caroline Cassart-Mailleux** (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, le Traité transatlantique (TTIP) a déjà fait couler beaucoup d'encre, surtout concernant les supposés effets pervers et négatifs, tels que l'arrivée du poulet chloré dans nos assiettes – c'est l'image première que beaucoup ont donnée – ou la privatisation de nos services publics.

Or, si la Commission européenne, sous mandat du Parlement européen, négocie ce traité avec les États-Unis, c'est dans le but d'amener de la croissance en Europe en simplifiant les échanges transatlantiques, via l'élimination des barrières tarifaires et non tarifaires. C'est un but noble qui, pourtant, semble ne pas convaincre au vu des peurs véhiculées auprès des citoyens.

Pourtant, selon le rapport d'une étude d'impact du Traité transatlantique, la Belgique tirerait son épingle du jeu. C'est une bonne nouvelle dont je me réjouis évidemment! Une bonne nouvelle, certes, mais à nuancer. En effet, certains secteurs seraient favorablement impactés tandis que d'autres risqueraient d'en souffrir. Il faut donc rester prudent. Les études d'impact sont des exercices

07.01 **Caroline Cassart-Mailleux** (MR): TTIP heeft al veel pennen in beweging gebracht.

Indien de Europese Commissie dit verdrag onderhandelt, is het om de groei in Europa aan te wakkeren. Dit is een edel doel maar niet iedereen lijkt overtuigd omdat de burgers vrees wordt ingeboezemd.

Volgens het verslag van een studie over de impact van TTIP zou België er goed vanaf komen. Dit goed nieuws moet echter worden genuanceerd: voor sommige sectoren zouden de gevolgen gunstig zijn terwijl andere sectoren dreigen af te zien.

difficiles à mener. D'autres études seront encore publiées qui renforceront ou non les résultats de cette première étude. Je serai évidemment vigilante.

Si je me réjouis de l'impact positif que le TTIP aura sur certains secteurs de notre économie selon cette étude, je plaide pour un accompagnement des secteurs qui seraient lésés par le Traité. Il faut réfléchir, dès aujourd'hui, à des aides spécifiques en faveur de ces secteurs, de façon à ce qu'ils ne souffrent pas des impacts négatifs.

Selon cette étude, la Belgique sortirait globalement gagnante du TTIP. Il faut alors s'en réjouir et non pas cultiver les peurs au sein de la population. Il importe d'informer clairement les citoyens, afin qu'ils comprennent que le TTIP n'est pas un cheval de Troie mais bien une opportunité sans précédent de créer de la croissance. Pour éliminer la psychose, le gouvernement se doit d'être le plus transparent possible et de fournir une information objective, qui rassurera les citoyens par rapport aux messages réducteurs et à la peur véhiculée par certains.

Monsieur le ministre, au vu des résultats de l'étude, qui pointe notamment les secteurs qui souffriront du TTIP, est-il encore possible à l'heure actuelle de revenir sur ces points éventuellement déjà négociés afin d'éviter l'impact négatif sur ces secteurs? Dans le cas contraire, réfléchissez-vous à des mesures d'aide spécifiques à ces secteurs qui seraient vraisemblablement affectés?

Qu'envisagez-vous pour soutenir le secteur agricole, en concertation avec le ministre Borsus? Quelles aides envisagez-vous pour soutenir les exportations des PME belges vers les États-Unis?

Dans la foulée du TTIP, qu'en est-il de l'impact du traité négocié avec le Canada, dont on parle beaucoup moins? La Belgique en bénéficiera-t-elle? Si oui, comment?

Croyez-moi, monsieur le ministre, je prends ce dossier avec des pincettes. C'est un dossier difficile. C'est un dossier dans lequel la vérité n'a pas toujours été dite et des craintes et des peurs non fondées ont été véhiculées. Ma question se base sur une étude et je souhaitais vous entendre à ce sujet.

Je sais que demain, en séance plénière, il y aura un débat important sur ce TTIP. Mais je pense que remettre la vérité au centre du débat et fournir la correcte information est indispensable.

Le président: Chacun pourra effectivement s'exprimer demain et donner son point de vue sur cet important traité.

07.02 Griet Smaers (CD&V): Mijnheer de minister, ook mijn vraag handelt over impactstudies over het TTIP en de gevolgen voor onze eigen Belgische economie. De aanleidingen om de onderhandelingen te starten en te voeren, ook vanuit ons land, waren groei, meerwaarde en de beperking van invoerrechten waar nodig. In het verdrag zullen er ook bepalingen over invoerrechten en unieke standaarden worden opgenomen. Er waren diverse aanleidingen – wij kennen die allemaal – om de onderhandelingen over het verdrag te starten en te voeren.

Het laatste half jaar werd in de media en via de publieke opinie heel veel informatie verspreid over de mogelijk zeer negatieve gevolgen

Ik pleit voor een begeleiding van de sectoren die door het verdrag zouden benadeeld worden. Specifieke vormen van steun moeten worden bedacht.

De burgers mag geen vrees worden ingeboezemd. De regering moet een zo doorzichtig mogelijk houding aannemen en objectieve informatie verschaffen.

Kan men nog op die punten terugkomen om de negatieve impact op die sectoren te voorkomen? Zo niet, denkt u aan specifieke steunmaatregelen?

Welke maatregelen zal u in overleg met minister Borsus nemen om de landbouwsector te ondersteunen? Hoe zal u de uitvoer door Belgische kmo's naar de Verenigde Staten ondersteunen?

Hoe staat het met de gevolgen van het verdrag waarover er met Canada onderhandeld werd en waarover er veel minder gesproken wordt? Zal België daar zijn voordeel mee doen? Zo ja, hoe?

Morgen zal er in de plenaire vergadering een belangrijk debat over TTIP georganiseerd worden. Tijdens dat debat moeten we de waarheid alle kansen geven.

07.02 Griet Smaers (CD&V): Pour notre pays, les raisons d'entamer des négociations sur le TTIP étaient la croissance, la valeur ajoutée, ainsi que, au besoin, la limitation des droits de douane. Ces six derniers mois, les médias se sont fait l'écho de nombreuses informations concernant les conséquences négatives éventuelles du TTIP.

van het TTIP. Het TTIP zou niet goed zijn en er kwam heel veel protest tegen, vanuit verschillende actiegroepen en comités. Zij hebben constant de informatie verspreid dat die wederzijdse meerwaarde voor onze economieën, arbeidsmarkten, tewerkstelling en groei niet zou worden bereikt.

Recentelijk verscheen een impactstudie van de AmCham EU, the American Chamber of Commerce EU, waarin de impact voor de verschillende EU-lidstaten wordt bekeken. Uit de studie bleek dat er alvast ook voor ons land heel wat positieve effecten te verwachten zijn. Zo verwacht men een permanente stijging van het bbp met 1,1 %, een exportstijging naar de VS met 27 % en een lichte daling van de consumentenprijzen met 0,1 %.

Voor ons land, met zijn open economie, waarin wij zeer afhankelijk zijn van export, is het goed nieuws dat door het verdrag een exportstijging naar een van onze belangrijkste handelspartners kan worden verwacht.

Uit de studie blijkt dus dat er positieve resultaten mogen worden verwacht. Ik vind het nuttig en nodig om ook dat element in het debat te brengen en niet alleen te reageren vanuit een bekommernis over TTIP die wij allemaal hebben en die wij in het oog moeten houden. Ook de mogelijke positieve effecten moeten in het licht worden gesteld, tegenover vrees, actie en protest tegen de onderhandelingen over het TTIP.

Mijnheer de minister, hebt u al kennis genomen van die impactstudie? Kunt u achter de conclusies uit die studie staan? Zult u al dan niet zelf nog een impactstudie laten uitvoeren door de FOD Economie? Ook daar is namelijk sprake van. Kunnen wij nog een eigen impactstudie verwachten? Worden er op Europees niveau, ook door de Europese Unie, nog impactstudies van die aard gedaan? Wat kan daar eventueel voor ons land uit gehaald worden?

Le **président**: J'ai omis de préciser que la question n° 9174 de Mme Vanessa Matz était retirée.

07.03 **Kris Peeters**, ministre: Monsieur le président, chères collègues, le premier élément est l'analyse d'impact.

De vraag van mevrouw Smaers ging over de impactanalyse die wij zelf hebben aangekondigd.

Je peux vous dire que nous avons décidé de nommer le bureau Ecorys pour analyser les chiffres et l'impact du TTIP sur le marché belge.

Die impactstudie zal klaar zijn. Het eindrapport moet worden afgeleverd in september 2016. Dan wordt ze ook gepubliceerd.

De vragen van de andere collega's gingen over de selectiecriteria. Die zijn allemaal volgens de regels van de kunst verlopen. Ecorys heeft in deze materie ervaring. Zij zal de studie uitvoeren en wel vóór september 2016.

Une étude d'impact de l'AmCham EU, récemment publiée, révèle au contraire que le TTIP aurait une pléthore de retombées positives pour la Belgique, entre autres une croissance permanente du PIB de 1,1 %, une augmentation de 27 % des exportations vers les États-Unis et une baisse de 0,1 % des prix à la consommation. Le ministre a-t-il déjà pris connaissance de cette étude? Fait-il siennes ces conclusions? Le SPF Économie va-t-il également conduire une étude d'impact? Des études d'impact vont-elles encore être réalisées au niveau européen?

De **voorzitter**: Vraag nr. 9174 van mevrouw Matz wordt ingetrokken

07.03 Minister **Kris Peeters**: Het eerste element is de impactanalyse.

Mme Smaers s'est enquis de notre propre analyse d'impact.

Wij hebben beslist het bureau Ecorys te benoemen om de cijfers en de impact van TTIP op de Belgische markt te analyseren.

L'étude d'impact sera prête à temps. Le rapport final doit être livré en septembre 2016.

Les critères de sélection ont été définis dans les règles de l'art. La Direction générale Analyses économiques et économie

Het toezicht op de uitvoering van deze studie is in handen van de internationale afdeling van de Algemene Directie Economische Analyses en Internationale Economie van de FOD Economie. Er zal tevens een opvolgingscomité worden opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van diverse betrokken directies van de FOD Economie.

Alle federale administraties en administraties van de deelstaten zullen ten slotte regelmatig van het verloop van de werkzaamheden in kennis worden gesteld via de interministeriële economische inspectie van de FOD Economie.

Onze eigen impactstudie zal zeker op tijd worden afgerond.

Collega Smaers verwees naar de studie van AmCham over de impact van TTIP op de lidstaten. Die is gepubliceerd en kreeg ook wat aandacht. Wij hebben daar kennis van genomen en wij hebben de conclusies van die studies doorgenomen. De analyse is nog niet afgerond. Dankzij de impactstudie zullen we de resultaten voor België in de studie van AmCham al dan niet kunnen bevestigen, verfijnen of bijstellen.

Ik begrijp dat er morgen al een discussie plaatsvindt. Behalve die van AmCham, zijn er nog geen studies. Op het vlak van sociale- en milieueffecten wordt de studie van de Europese Commissie heel interessant.

Ecorys, die de door ons bestelde studie zal uitvoeren, kreeg van de Europese Commissie de opdracht om de impactstudie inzake duurzame ontwikkeling, de *Sustainability Impact Assessments*, voor het TTIP uit te voeren. Deze werkzaamheden zijn gebaseerd op de economische analyse van het *Center for Economic Policy Research*, verschenen in september 2013. De *Sustainability Impact Assessments* breiden het onderzoek uit naar andere gebieden, zoals de milieu- en sociale effecten en de effecten van het akkoord op de mensenrechten. Deze impactstudie is momenteel nog aan de gang.

Pour finaliser ce premier élément de l'analyse d'impact, je suis convaincu qu'avec des *facts and figures*, des informations objectives, on peut discuter sur beaucoup d'éléments pour soutenir ou non le TTIP pour la Belgique.

Madame Cassart-Mailleux, pour moi il est important de souligner que l'on doit discuter sur la base de chiffres objectifs. Dire que ceci est positif et ceci est négatif ... Lorsque l'impact pour certains secteurs n'est pas positif, lorsqu'ils ne bénéficient pas de l'accord TTIP, on doit chercher des mesures pour les soutenir. On ne sait pas quand on va clôturer les négociations entre les États-Unis et l'Europe: fin 2016 ou en 2017.

Pour ma part, je reste calme. Je soutiendrai le débat sur la base des rapports qui sont pour moi très importants car ils stimulent la discussion.

07.04 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Je remercie le ministre qui me donne une réponse cohérente et complète, et qui reste prudent. Je le rejoins. Nous devons tous être prudents dans ce dossier. L'étude est arrivée; il faut analyser les chiffres et évoluer. Comme je

internationale du SPF Économie est chargée de contrôler l'exécution de cette étude. Un comité de suivi sera également créé. Toutes les administrations seront informées régulièrement par le biais de l'inspection économique interministerielle.

Nous avons pris connaissance de l'étude américaine. Notre propre étude d'impact pourra confirmer, affiner ou rectifier les résultats de la Belgique dans cette étude.

L'entreprise Ecorys, à qui nous avons commandé l'étude en question, a également été chargée par la Commission européenne de réaliser l'étude d'impact relative au développement durable dans le cadre du TTIP. Celle-ci est toujours en cours.

Une discussion est déjà prévue demain. Aucune étude n'est encore clôturée, hormis celle de l'AmCham.

Dankzij die objectieve informatie beschikken wij over elementen om het debat aan te gaan over de pro's en de contra's van TTIP.

Het is belangrijk te discussiëren op basis van cijfers die de impact voor de verschillende sectoren evalueren. Wij weten niet wanneer de onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en Europa worden afgerond: eind 2016 of in 2017.

07.04 Caroline Cassart-Mailleux (MR): We moeten voorzichtig zijn in dit dossier. De studie is nu beschikbaar. We moeten de cijfers

l'ai dit d'emblée dans ma question, il faut donner une information correcte.

analyseren en de zaken evalueren.

Le débat aura lieu demain en séance plénière. Nous aurons encore le temps et l'occasion, monsieur le ministre, d'en reparler en commission et dans d'autres débats d'ici la fin de l'année, mais je vous remercie encore pour le caractère complet de votre réponse.

07.05 Griet Smaers (CD&V): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

Ik denk dat het inderdaad correct is om ook nog vanuit België een eigen impactstudie te laten uitvoeren. In afwachting van die resultaten kunnen we op economisch vlak niet veel zeggen. Nogmaals, ik vind wel dat we alle zaken in het debat moeten kunnen inbrengen. Vanuit België wordt er dan ook terecht naar een objectieve economische impactstudie gevraagd.

Ik vind het ook goed en nodig dat niet alleen de negatieve elementen in de ether worden gebracht, maar ook de mogelijke groei, temeer omdat wij een exportland zijn. In het kader van die onderhandelingen moeten wij waakzaam zijn, maar dat is volgens mij al meermaals gezegd. Wij moeten het traject blijven volgen en daarbij zowel waakzaam als realistisch zijn, en alle facetten, ook de positieve, moeten we daarbij durven zien.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Questions jointes de

- Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la diminution des distributeurs de billets de banque" (n° 8068)

- Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la pénurie de distributeurs de billets dans certaines communes" (n° 8477)

08 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de vermindering van het aantal bankautomaten" (nr. 8068)

- mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het tekort aan geldautomaten in sommige gemeenten" (nr. 8477)

08.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, cela fait longtemps que le problème se pose: de moins en moins de distributeurs sont disponibles sur le territoire. La presse a pointé du doigt, au mois de décembre dernier, le fait qu'à Molenbeek, il ne reste plus que deux distributeurs de billets pour 26 000 habitants! C'est très peu!

Garantir l'accessibilité de l'argent mis en dépôt dans une banque fait partie des obligations minimales du secteur bancaire vis-à-vis de ses clients. Non seulement aujourd'hui, ceux-ci doivent payer pour pouvoir retirer leur argent à partir d'un certain nombre de retraits effectués, mais, en outre, il devient impossible de retirer son argent, dont on sait en plus qu'il ne rapporte rien.

07.05 Griet Smaers (CD&V): Je me réjouis que nous conduisions également notre propre étude d'impact. Dans ce débat, il est intéressant de ne pas se focaliser sur les aspects négatifs et d'insister également sur la croissance potentielle. Durant les négociations, nous devons rester vigilants et ne pas nous mettre des oeillères de façon à voir toutes les facettes de cette réalité, y compris ses facettes positives.

08.01 Karine Lalieux (PS): Er zijn in ons land almaar minder bankautomaten beschikbaar.

Het garanderen van de toegankelijkheid van het bij de bank in bewaring gegeven geld is een van de minimumverplichtingen van de banksector ten aanzien van de clientèle. Geldopnames zijn vandaag bijna onmogelijk geworden, en bovendien moet er vanaf een bepaald aantal voor betaald worden.

Monsieur le ministre, quelle est votre position concernant cette problématique? N'est-ce pas un service minimum de permettre aux habitants de pouvoir aisément retirer de l'argent dans leur commune? Comment les banques justifient-elles la fermeture des agences dans ces quartiers? Avez-vous des informations via votre administration?

Il y a quelques années déjà, je me suis battue pour lutter contre l'absence de distributeurs et pour ouvrir les self-banques à toutes les cartes. C'est une réussite que nous avons pu atteindre grâce aux débats dans ce Parlement et aux menaces envers le secteur bancaire. Le problème est que les self-banques ouvrent de 9 h à 16 h.

Pensez-vous réévaluer l'accord passé avec le secteur bancaire au sujet des retraits de billets? Ne serait-ce pas l'occasion pour vous de renégocier la présence obligatoire de distributeurs, par commune par exemple?

Le nombre de retraits gratuits semble insuffisant au regard du montant des retraits annuel (environ 4 000 euros par possesseur de carte). Une renégociation semble nécessaire. Pouvons-nous compter sur vous sur ce point?

Monsieur le ministre, allez-vous rouvrir un grand débat avec le secteur pour permettre aux gens de retirer leur argent gratuitement et d'avoir des distributeurs et des self-banques dans leur commune?

08.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, madame Lalieux, les banques ont effectivement pour tâche de fournir un service minimum en matière d'accessibilité des distributeurs automatiques de billets de banque. Elles doivent aussi veiller à une correcte répartition géographique et à une bonne disponibilité des distributeurs automatiques surtout dans les régions rurales.

Depuis février 2004, il existe en effet un *gentlemen's agreement*, approuvé par le Conseil des ministres, entre les représentants de l'Association belge des banques et les ministres compétents de l'époque pour l'Économie et la Protection des consommateurs. Cet accord prévoit, entre autres, la possibilité pour les clients des banques d'effectuer, dans le cadre de la gestion globale de leurs comptes, un nombre raisonnable de retraits gratuits à tous les guichets. Ce nombre raisonnable a été fixé à 24 en Belgique. Toutes les banques ne facturent pas non plus les retraits dépassant ce chiffre.

L'opportunité de réévaluer cet accord doit être examinée dans une réflexion plus globale qui tienne compte des effets engendrés par des initiatives comme l'augmentation possible des frais que les banques imposent à leurs clients pour les comptes à vue. Cette question doit être analysée dans le contexte plus général du prix et de son évolution dans ce service bancaire de base.

En ce qui concerne le nombre de distributeurs, on peut constater, depuis la fin 2010, une augmentation annuelle moyenne de plus de 1 % par an pour l'ensemble de la Belgique. Le secteur bancaire m'a ainsi communiqué des chiffres sur le nombre d'agences bancaires pour la Région de Bruxelles-Capitale. Il y avait ainsi 428 agences dans cette Région pour 6 410 dans le pays. Cependant, dans les grandes villes comme Bruxelles, de nombreux lieux publics (stations

Wat is uw standpunt hieromtrent? Hoe rechtvaardigen de banken dat de kantoren in die wijken de deuren sluiten? Hebt u via uw administratie informatie verkregen?

Enkele jaren geleden hebben we, dankzij de debatten in het Parlement en bedreigingen aan het adres van de banksector, verkregen dat de selfbanks zouden worden opengesteld voor alle kaarten. Het probleem is dat die selfbanks maar open zijn 9 tot 16 uur.

Zal u opnieuw een groot debat aangaan met de banksector, om ervoor te zorgen dat de mensen hun geld gratis kunnen opnemen en in hun gemeente kunnen beschikken over geldautomaten en selfbanks?

08.02 Minister Kris Peeters: De banken moeten een minimale dienstverlening bieden inzake geldautomaten. Zij moeten er ook op toezien dat de automaten goed over het grondgebied verdeeld en goed beschikbaar zijn.

In februari 2004 hebben de Belgische Vereniging van Banken en Beursvennootschappen en de toenmalige bevoegde ministers een *gentlemen's agreement* gesloten dat voorziet in de mogelijkheid om een redelijk aantal kosteloze geldopnames aan alle loketten uit te voeren. De wenselijkheid van een nieuwe evaluatie van dat akkoord moet worden bekeken, rekening houdend met onder meer de mogelijke stijging van de kosten voor zichtrekeningen.

Sinds eind 2010 is het aantal geldautomaten in heel België jaarlijks met gemiddeld meer dan 1 procent toegenomen. Zo waren er 428 kantoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 6.410 in het hele land. In grote steden als Brussel zijn er bankautomaten op

de métro, gares, etc.) disposent de guichets automatiques où le service au client est assuré.

La Belgique dispose en moyenne de 1 304 distributeurs automatiques de billets pour un million d'habitants. Elle se situe ainsi au-dessus de la moyenne européenne qui est de 960 distributeurs automatiques de billets pour un million d'habitants.

Dans la mesure où mon administration n'a pas connaissance de plaintes ou de problèmes majeurs en la matière, il n'y a pas de raison d'imposer une norme sur la disponibilité minimale des distributeurs automatiques. Cependant, les banques doivent avoir une communication claire pour ce qui concerne les fermetures des distributeurs, quant aux alternatives proposées et leur stratégie de mise en place de distributeurs en tenant compte de leur obligation d'offrir un service bancaire minimum à la population.

Monsieur le président, je tiens à la disposition de Mme Lalieux un document reprenant les chiffres et les statistiques.

Le **président**: Monsieur le ministre, je propose que ce document soit joint à votre réponse.

08.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Auparavant, on pouvait faire passer des propositions des parlementaires. Mais les temps ont bien changé. Toujours est-il qu'à une certaine époque, j'avais déposé une proposition sur le service de base qui avait été retenue.

Cela dit, parler de moyenne ne veut rien dire. Selon la SNCB et les parlementaires, y compris du CD&V, en moyenne, la ponctualité est respectée. Ce n'est en tout cas pas ce que pensent tous ceux qui ont à subir le retard de leur train

Par ailleurs, je vous rappelle que la troisième des plus grandes communes de Bruxelles dispose de deux distributeurs alors que dans la ville de Bruxelles où j'habite, on en trouve tous les deux pas en raison du nombre de touristes. Ce faisant, il ne doit pas être question de moyenne, mais d'une juste répartition pour que chaque citoyen, qu'il vive en zone rurale ou densément peuplée, puisse avoir accès à un distributeur.

Si les distributeurs sont rares, ces derniers se trouvent rapidement dépourvus d'argent, comme c'est notamment le cas le week-end.

Vous avez dit que le *gentlemen's agreement* datait de 2004. Nous sommes en 2016. Les choses ont évolué en douze ans, monsieur le ministre! Ce *gentlemen's agreement* doit donc être réévalué. Et qu'on ne vienne pas me parler d'une augmentation de la tarification! Vous saisissez, semble-t-il, souvent l'Observatoire des prix. Je voudrais savoir où en sont les études. Peut-être pourriez-vous le saisir pour ce qui concerne la tarification bancaire et le *gentlemen's agreement*. Je vous invite, en tout cas, à faire pression sur les banques pour qu'il n'y ait pas d'augmentation tarifaire.

Il y a aujourd'hui une comparabilité entre les banques. C'est

vele openbare plaatsen.

In België telt men gemiddeld 1.304 geldautomaten per miljoen inwoners. Dit is meer dan het Europese gemiddelde.

Mijn administratie is niet op de hoogte van grote problemen in dat verband, en er is geen reden om een minimale beschikbaarheid op te leggen via een norm. Banken moeten echter duidelijk communiceren over het afschaffen van geldautomaten en het bieden van alternatieven.

Ziehier een document met cijfergegevens en statistieken.

De **voorzitter**: Dit document zal bij uw antwoord worden gevoegd.

08.03 Karine Lalieux (PS): Gemiddelden betekenen niets op zich. Een goede geografische verdeling van de automaten is nodig.

Hoe minder geldautomaten, hoe groter het risico dat ze vlug zonder geld zitten.

Het gentlemen's agreement uit 2004 moet opnieuw worden geëvalueerd. Misschien kunt u het Prijzenobservatorium vragen zich over de banktarieven en het gentlemen's agreement te buigen? Ik verzoek u ook om druk uit te oefenen op de banken opdat ze geen tariefverhoging zouden doorvoeren.

U moet proberen dit vraagstuk vóór 2019 aan te pakken. Dat zou een goede zaak zijn!

important. Vous devez revoir ce *gentlemen's agreement*: douze ans, cela fait près de trois législatures! Monsieur le ministre, essayez de vous saisir de cela avant 2019. Ce serait bien!

Le **président**: Je vais considérer que l'incident est clos même si le problème reste posé.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mme Leen Dierick a demandé que sa question n° 8097 soit reportée. Il en est de même pour les questions jointes n°s 8107 et 8747 ainsi que pour la question n° 8108 de Mme Fabienne Winckel. Mme Van Camp demande que sa question n° 8275, jointe à la question n°9751 de Mme Caroline Cassart-Mailleux, soit transformée en question écrite

Vraag nr. 8097 van mevrouw Dierick, de samengevoegde vragen nr. 8107 en nr. 8747 en vraag nr. 8108 van mevrouw Winckel worden uitgesteld. De samengevoegde vragen nr. 8275 van juffrouw Van Camp en nr. 9751 van mevrouw Cassart-Mailleux worden omgezet in schriftelijke vragen.

09 Samengevoegde vragen van

- de heer Kristof Calvo aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de evaluatie van het consumentenakkoord inzake energie" (nr. 9158)

- de heer Michel de Lamotte aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de verbetering van het Akkoord 'De consument in de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt'" (nr. 9821)

09 Questions jointes de

- M. Kristof Calvo au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'évaluation de l'accord de consommation en matière d'énergie" (n° 9158)

- M. Michel de Lamotte au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'amélioration de l'accord 'Le consommateur dans le marché libéralisé de l'électricité et du gaz'" (n° 9821)

09.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, er is al enige tijd een consumentenakkoord gesloten, dat ik nog eens bij de hand genomen heb en dat destijds fel werd bediscussieerd met de leveranciers op de gas- en elektriciteitsmarkt. Desondanks zijn er nog altijd wanpraktijken of onduidelijkheden, die de wereld uit moeten worden geholpen.

Recent nog werd in een reportage een aantal wanpraktijken aan de kaak gesteld. Ik ergerde mij zelf bijvoorbeeld vorige week nog behoorlijk aan de communicatie van Electrabel aan zijn klanten over de taks op zonnepanelen, wat toch op gespannen voet leeft met de werkelijke invulling van wat aan de overkant de Turteltaks heet.

Er zijn dus argumenten om het consumentenakkoord te updaten en om in de complexe marktomgeving van gas en elektriciteit de consument nog meer te versterken. Ik begrijp dat u een evaluatie van het consumentenakkoord zou willen uitvoeren en dat er een nieuwe versie in opmaak is. Bij veel marktpartijen, zeker bij de nieuwe spelers, is er een grote bereidheid om zich in te schakelen in zo'n oefening. Ik wil uw ambitie, met name een update van het consumentenakkoord, dan ook steunen.

09.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Il existe depuis quelque temps un accord de consommation avec les fournisseurs de gaz et d'électricité, mais il reste toutefois une série d'irrégularités ou d'imprécisions à éliminer.

L'accord précité sera-t-il évalué? Combien d'infractions à cet accord ont été constatées dans les années 2013, 2014 et 2015 et de quelle nature étaient ces infractions? Quelles sont les infractions les plus récurrentes? Quelles seront les priorités du ministre lors d'un éventuel ajustement de l'accord?

Ik heb echter wel een paar vragen. Eventueel kunnen wij later nog in gesprek treden over een aantal punten die in een nieuw consumentenakkoord een plek verdienen.

Komt er een evaluatie van het consumentenakkoord? Ik heb begrepen van wel. U kunt vandaag voor de nodige duidelijkheid zorgen. Binnen welke termijn en op welke manier zal de evaluatie gebeuren?

Welke en hoeveel inbreuken op het bestaande consumentenakkoord zijn er vastgesteld in 2013, 2014 en 2015? Wat zijn de meest voorkomende inbreuken?

Hieraan gekoppeld, wat zijn uw prioriteiten bij een eventuele bijsturing van het consumentenakkoord?

Het is een uitdaging om de consument te versterken en om de mobiliteit op de elektriciteits- en gasmarkt verder aan te zwengelen, maar ook om een heel duidelijke boodschap te geven aan een aantal minder sympathieke spelers op de markt.

09.02 Michel de Lamotte (cdH): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, l'accord "Le consommateur dans le marché libéralisé de l'électricité et du gaz" a été conclu à la suite des négociations menées entre les représentants des organisations de consommateurs, les autorités régulatrices et le ministre de l'Économie. Cet accord vise à protéger les consommateurs contre d'éventuelles pratiques abusives ou informations trompeuses dans leurs relations avec les fournisseurs.

Les dispositions mises en œuvre sous la précédente législature sont intégralement entrées en vigueur le 1er avril 2014.

Une évaluation de l'accord du consommateur a été inscrite dans l'accord du gouvernement fédéral: "Au plus tard en 2016, l'accord des consommateurs actuel sera évalué. Le gouvernement fournira toujours un délai de mise en œuvre adéquat pour de nouvelles mesures".

Par conséquent, monsieur le ministre, quelles sont les améliorations en faveur du consommateur que vous comptez inscrire dans cet accord? Quand cet accord sera-t-il modifié? Contraindrez-vous les fournisseurs d'énergie à convertir les contrats dormants de fourniture d'énergie en nouveaux contrats à l'échéance du premier, afin de renforcer la transparence au bénéfice des consommateurs?

Le **président**: Monsieur de Lamotte, je vous remercie pour votre concision. Certaines questions entrent ainsi dans les temps requis.

09.03 Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Calvo en mijnheer de Lamotte, ik geef misschien eerst informatie die u al weet, maar die misschien toch interessant is om even mee te geven.

09.02 Michel de Lamotte (cdH): Het akkoord "De consument in de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt" heeft tot doel de consumenten te beschermen tegen eventuele onrechtmatige praktijken of misleidende informatie in hun relaties met de leveranciers.

De evaluatie van dat akkoord maakt deel uit van het regeerakkoord, dat daarover het volgende bepaalt: "Het huidige consumentenakkoord zal ten laatste in 2016 geëvalueerd worden. De regering zal steeds in een afdoende implementatietermijn voorzien bij nieuwe maatregelen."

Wanneer zal dat akkoord worden gewijzigd? Welke verbeteringen ten gunste van de consument zult u erin opnemen? Zult u de energieleveranciers verplichten de slapende contracten bij einddatum om te zetten in nieuwe contracten, voor meer transparantie?

09.03 Minister Kris Peeters: Volgens de CREG zijn er ongeveer 2,4 miljoen slapende contracten.

Selon les données récoltées par la CREG, il y aurait environ 2,4 millions de contrats dormants.

Er zijn 2,4 miljoen slapende contracten.

Ik wil een eerste evaluatie van het actuele energieakkoord heel binnenkort afronden. Voor die evaluatie heb ik een inbreng gevraagd aan alle regulatoren, aan de ombudsdienst voor energie, aan de FOD Economie en aan Test Aankoop.

De evaluatie van Test Aankoop zal ik hopelijk eind volgende week ontvangen. Ik heb Test Aankoop afgelopen week bij mij ontvangen, onder meer voor een onderhoud over het hypothecair krediet. Wij hebben echter ook over voormelde problematiek gesproken, omdat wij Test Aankoop al een tijdje geleden een evaluatie hadden gevraagd. Zij hebben mij beloofd dat men mij die stante pede zou bezorgen.

Ik heb afgelopen week trouwens ook met mevrouw Marghem over de materie gesproken, om er zeker van te zijn dat wij allemaal op dezelfde golflengte zitten.

Ik wil natuurlijk niet anticiperen.

Je ne veux pas anticiper et tirer des conclusions prématurées ou provisoires en ce qui concerne la problématique des contrats dormants.

De conclusies die uit de evaluatie voortkomen, zullen aan de energieleveranciers worden voorgelegd en de basis vormen voor overleg over mogelijke aanpassingen en verbeteringen.

De toute évidence, je veux clôturer ce dossier le plus rapidement possible.

Ik wens het dossier zo snel mogelijk af te ronden. Het is ook aan te bevelen om eventuele besluiten van het overleg te communiceren, zodat we kunnen oordelen over de te nemen initiatieven om de consumenten aan te zetten vaker prijzen te vergelijken en desgevallend van leverancier te veranderen.

Mijnheer Calvo, mijnheer de Lamotte, ik heb een aantal concrete cijfers voor u. Over het aantal inbreuken kan ik u mededelen dat in 2015 30 processen-verbaal van waarschuwing en pro justitia werden uitgeschreven. In 2013 en 2014 waren dat er respectievelijk acht en vier.

De opdracht die ik begin 2015 aan de inspectiediensten heb gegeven, om nauwer op de sector toe te zien, heeft dus, alleen al op cijfermatig gebied, gevolgen gehad.

De meest courante inbreuken waarvan de Economische Inspectie momenteel meldingen ontvangt, houden verband met de verkoop op afstand, de verkoop buiten verkooppriimte of ongewenste berichten.

Je veux finaliser très prochainement une première évaluation de l'accord énergétique existant et j'ai demandé à cet effet la contribution des régulateurs, du Service de médiation de l'énergie, du SPF Économie et de Test-Achats. Je recevrai normalement à la fin de la semaine prochaine l'évaluation de Test-Achats. Je me suis également entretenu sur ce point avec Mme Marghem, cette semaine, afin de m'assurer que nous sommes tous sur la même longueur d'onde.

Ik wil in dezen niet op de feiten vooruitlopen.

Les conclusions seront soumises aux fournisseurs d'énergie et serviront de base à la poursuite de la concertation sur d'éventuelles adaptations et corrections.

Ik wil dit dossier snel afronden.

Je voudrais clôturer ce dossier aussi rapidement que possible. En fonction des conclusions qui seront formulées dans le cadre de la concertation, nous devons évaluer les initiatives possibles pour encourager les consommateurs à comparer davantage les prix et si nécessaire, à changer de fournisseur.

Trente procès-verbaux d'avertissement et *pro justitia* ont été dressés en 2015. Leur nombre s'est élevé à 8 en 2013 et à 4 en 2014. L'instruction que j'ai rédigée en vue d'une surveillance accrue du secteur paraît donc efficace. La plupart des infractions ont trait à la

vente à distance, à la vente hors établissement ou à des messages indésirables.

Pour conclure, je souhaite travailler le plus vite possible à l'évaluation de l'accord des consommateurs. J'ai demandé à Test-Achats de m'envoyer leur vision au plus vite. J'espère qu'au cours des prochaines semaines, nous pourrons travailler sur la base de tous ces éléments de manière à avoir une vision très claire et envisager une éventuelle adaptation de l'accord.

Ik wil snel werk maken van de aanpassing van het consumentenakkoord, ik heb de consumentenorganisatie Test-Aankoop gevraagd me haar standpunt mee te delen.

Op die manier komen wij tegemoet aan de vragen die de leden hier hebben gesteld.

09.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister en vice-eersteminister, uw antwoord bevestigt wat ik al had begrepen, namelijk dat u een evaluatie maakt en zelfs afrondt.

Dat zou u meteen kunnen brengen tot de suggestie een hoorzitting te organiseren, wat echter praktisch gezien misschien niet de meest evidente piste is. Ik zou dus een heel praktisch alternatief willen suggereren. Is het met name niet mogelijk de input van de verschillende stakeholders op het huidige consumentenakkoord met de commissarissen te delen.

09.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): J'invite le ministre à mettre à la disposition du Parlement les résultats de l'évaluation de l'accord de consommation.

Toen u nog aan de overkant zat, is daarover heel veel debat geweest en zelfs nog hier in deze zaal, indien ik mij niet vergis, toen de verbrekingsvergoeding is afgeschaft. Er was toen een heel grote parlementaire betrokkenheid.

Hoe breder de consumentenbescherming op de energiemarkt gedragen is, hoe beter. Ik zou u dus willen vragen de evaluatie ter beschikking van het Parlement te stellen.

Misschien moeten behalve de evaluatie van het consumentenakkoord nog andere wetgevende initiatieven worden genomen. Wie weet? Ik zou daar alvast op willen aandringen.

09.05 Michel de Lamotte (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse. Je suis évidemment tout à fait intéressé par les conclusions que vous tirerez de l'évaluation et surtout par les perspectives pour le futur. Comment cette évaluation sera-t-elle traduite dans les faits? La défense du consommateur nécessite effectivement que l'on puisse développer des changements positifs pour celui-ci, notamment sur le prix de l'énergie car il y a beaucoup de contrats dormants.

09.05 Michel de Lamotte (cdH): Hoe zal deze evaluatie vertaald worden in de feiten? De verdediging van de consument vereiste positieve veranderingen, met name op het stuk van de energieprijzen, want er zijn veel slapende contracten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Samengevoegde vragen van

- juffrouw Yoleen Van Camp aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de controles in de zonnebankcentra" (nr. 8275)
- mevrouw Caroline Cassart-Mailleux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de zonnebankcentra" (nr. 9751)

10 Questions jointes de

- Mlle Yoleen Van Camp au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les contrôles dans les centres de bronzage"

(n° 8275)

- Mme Caroline Cassart-Mailleux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les centres de bronzage" (n° 9751)

10.01 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, la problématique des bancs solaires ne vous est pas inconnue. Je vous ai d'ailleurs déjà interrogé à ce sujet l'année dernière.

Les risques liés à l'utilisation des bancs solaires et quant à cette utilisation incontrôlée sont importants. Beaucoup d'utilisateurs ne les connaissent pas, alors qu'ils peuvent développer, dans le pire des cas, des cancers de la peau, mais aussi d'autres maladies de la peau.

Le SPF Économie mène des contrôles auprès d'exploitants de centres de bronzage. Des actions ont également été menées au niveau européen démontrant des problèmes dans tous les États membres, bien qu'il n'existe pas de règle harmonisée à ce niveau.

Monsieur le ministre, vous m'avez assuré travailler sur tous les aspects, afin de trouver des solutions qui permettent aux clients d'être en sécurité et aux exploitants de travailler dans de bonnes conditions. Vous m'avez dit discuter avec le secteur car une bonne concertation prévaut dans ce domaine.

Monsieur le ministre, quel est l'état d'avancement de vos discussions avec le secteur des centres de bronzage? Quel est le résultat des contrôles organisés en 2015 par le SPF Économie? Vous ne disposiez pas de statistiques comparatives des pays de l'Union européenne lorsque je vous ai interrogé l'année dernière. En disposez-vous aujourd'hui? Envisagez-vous de mettre en place un système de labellisation qui – vous me le disiez l'année dernière – n'existe pas encore?

10.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, chère collègue, je répondrai dans les deux langues car Mme Van Camp a également déposé une question sur le même sujet.

Ten eerste, ik heb de Economische Inspectie opdracht gegeven om meer controles te doen dan voorheen. Ik wil daarop geen concreet cijfer plakken, want de effectiviteit hangt niet alleen af van de aantallen maar ook van de gerichte aard van de onderzoeken.

Er zal ook veel strenger worden opgetreden als een te hoge straling wordt vastgesteld, door de getolereerde foutenmarge drastisch te verlagen.

Madame Cassart, le résultat le plus concret de la concertation avec le secteur, c'est qu'actuellement, la nouvelle fédération professionnelle FeBelSol, créée l'année dernière, procède à des *mystery shoppings*. Une trentaine de rapports de visites ont été transmis à l'Inspection économique.

De vaststellingen in die rapporten lopen heel sterk gelijk met de vaststellingen van de Economische Inspectie. Ook tijdens de *mystery shopping* werden ernstige tekorten vastgesteld: minderjarigen en personen met huidtype 1 worden onterecht toegelaten, de duurtijd van de eerste sessie wordt niet beperkt, het huidtype wordt niet

10.01 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Een groot aantal gebruikers van zonnebanken hebben geen besef van de soms extreme gevaren die eraan verbonden zijn. Een jaar geleden zei u dat u overleg pleegde met de exploitanten van zonnecentra om tot oplossingen te komen, zodat de klanten veilig kunnen bruinen en de exploitanten in goede omstandigheden kunnen werken.

Hoe staat het met die discussies? Wat is het resultaat van de controles die de FOD Economie in 2015 organiseerde? Beschikt u over vergelijkende statistieken voor de Europese lidstaten? Bent u van plan om een label in te voeren?

10.02 Kris Peeters, ministre: J'ai chargé l'Inspection économique d'intensifier les contrôles. Nous allons également intervenir plus fermement en cas de constatation d'un rayonnement trop élevé en réduisant radicalement la marge d'erreur tolérée.

De vorig jaar opgerichte beroepsvereniging FeBelSol zet mysteryshoppers in. Er werd een dertigtal visitatierapporten aan de Economische Inspectie bezorgd.

Les constatations de ces rapports correspondent dans une large mesure à celles de l'Inspection économique. Le *mystery shopping* a permis de constater que des

bepaald.

De *mystery shopping* die FeBelSol organiseert, gebeurt volgens mij op een ernstige wijze en de rapporten van de *mystery shopper* bieden voor de inspectie nuttige informatie voor het verrichten van onderzoeken.

Volgens de cijfers die de Economische Inspectie mij heeft verstrekt, werden vorig jaar 65 onderzoeken gevoerd.

Au total, 357 infractions ont été constatées.

In meer dan een op de tien gevallen werd overgegaan tot een tijdelijke inbeslagname.

Je ne dispose pas de statistiques comparatives. Je veux en premier lieu que les centres de bronzage belges respectent les règles.

Ter informatie, als gevolg van de strengere en meer gerichte aanpak werden vorige week drie centra verzegeld.

Bij de bepaling van het bedrag van de voorgestelde transactie wordt rekening gehouden met het geheel van de vaststellingen en met onder andere het aantal regels dat niet is gevolgd, en de ernst van de inbreuken. Elk onderzoek wordt dus afzonderlijk geëvalueerd. Het koninklijk besluit van 10 april 2014 legt de minimale en maximale bedragen van transacties vast en wijst de ambtenaren aan die zij kunnen voorstellen. Volgens de voorlopige gegevens over het werkjaar 2015 werden 51 transacties voorgesteld. De bedragen ervan gaan van 75 euro tot 3 650 euro.

Ik onderzoek momenteel hoe via de KBO uitbaters van zonnebanken beter kunnen worden geïdentificeerd en zich verplicht moeten inschrijven met een specifieke NACE-code.

Je suis confiant: les contrôles plus sévères et les actions de FeBelSol pourront conduire à une amélioration significative de la situation. Dans ces circonstances, je n'envisagerai pas de mettre en place un système de labellisation.

In het economisch recht is het niet gebruikelijk dat kosten voor onderzoeken naar de betrokken economische sectoren worden verrekend. De betrokken controleambtenaren voeren ook andere onderzoeken inzake veiligheid. De administratie kan mij geen exact cijfer geven over de personeelskosten.

personnes mineures ou ayant le type de peau 1 ont été autorisées, à tort, à s'exposer aux rayons ultraviolets artificiels, que la durée de la première séance n'a généralement pas été limitée et que le type de peau du client n'a pas été déterminé. J'estime que FeBelSol procède au *mystery shopping* de manière sérieuse. Les chiffres de l'Inspection économique révèlent que 65 enquêtes ont été menées l'année dernière.

In totaal werden er 357 inbreuken vastgesteld.

Dans plus d'un cas sur dix, il a été procédé à une saisie temporaire.

Ik beschik niet over vergelijkende statistieken. Ik wil dat de Belgische centra zich aan de regels houden.

La semaine passée, les scellés ont été apposés sur trois centres.

Pour la fixation du montant de la transaction, il est tenu compte du nombre de règles qui n'ont pas été respectées et de la nature des infractions à ces règles. L'arrêt royal du 10 avril 2014 fixe les montants minimum et maximum. Selon les données provisoires relatives à 2015, 51 transactions ont été proposées. Les montants varient de 75 à 3 650 euros.

J'examinerai la manière dont les exploitants de bancs solaires pourraient être mieux identifiés grâce à la BCE et devraient s'y inscrire obligatoirement avec un code NACE.

Ik ben er zeker van dat de strengere controles en de acties van FeBelSol de situatie zullen verbeteren. Ik zal dan ook geen label invoeren.

En droit économique, il n'est pas d'usage de répercuter les frais d'enquête sur les secteurs concernés. Au demeurant, les contrôleurs effectuent également

Spécifiek kan ik wel zeggen dat de aankoopprijs van gespecialiseerde meetapparatuur om de straling van zonnepanelen na te gaan, ongeveer 40 000 euro bedroeg. Jaarlijks wordt de apparatuur gekalibreerd, hetgeen gemiddeld 7 500 euro aan kosten met zich meebrengt.

d'autres enquêtes. Je ne puis fournir de chiffres exacts en ce qui concerne les frais de personnel. L'appareil de mesure du rayonnement UV a coûté 40 000 euros et son calibrage annuel coûte 7 500 euros.

Voilà pour ce qui concerne ma réponse. J'ai donné également des informations concernant la question de Mme Van Camp, qui n'est pas présente aujourd'hui.

10.03 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Je remercie le ministre pour sa réponse et je sais que ce dossier n'est pas simple. Il est parfois intéressant d'avoir des statistiques, mais ici nous n'en avons pas. Le SPF Économie doit avoir toute la possibilité de faire son travail. Il faut pouvoir citer en exemple les centres de bronzage qui font très bien leur boulot. Il faut pouvoir pénaliser les autres. C'est à cette tâche que s'attelle le SPF Économie. Je souhaite vraiment que la législation soit maintenue et que vous soyez vigilants concernant ces abus.

10.03 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Het zou interessant zijn om over statistieken te kunnen beschikken. De FOD Economie moet volledig zijn werk kunnen doen. De zonnecentra die correct werken moeten ten voorbeeld gesteld worden en de andere moeten worden bestraft. Ik wil dat de wetgeving wordt gehandhaafd, en dat u waakzaam blijft met betrekking tot de misbruiken.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

11 Question de Mme Caroline Cassart-Mailleux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'évaluation de la mise en place du guichet unique de médiation pour le consommateur" (n° 8304)

11 Vraag van mevrouw Caroline Cassart-Mailleux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de evaluatie van de eengemaakte ombudsdienst voor de consument" (nr. 8304)

11.01 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, l'année passée, je vous avais interrogé concernant le guichet unique pour la médiation afin de savoir où en était le chantier du Service fédéral de médiation pour le consommateur, si une hausse du nombre de dossiers avait été enregistrée et si vous disposiez de statistiques concernant les différents secteurs.

11.01 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Naar aanleiding van een vraag over het eenheidsloket voor bemiddeling verklaarde u dat de toepassing van boek XVI van het Wetboek van economisch recht was uitgesteld tot 1 juni 2015. Bevestigt u dat het boek in werking is getreden en dat de Consumentenombudsdienst van start is gegaan? Hebben er zich problemen voorgedaan? Is het aantal dossiers toegenomen?

Vous m'aviez répondu que l'entrée en vigueur du Livre XVI du Code du droit économique avait été postposée au 1er juin 2015 afin de permettre au Service de médiation pour le consommateur de se préparer tout à fait au démarrage effectif à cette date.

Kunt u een statistische vergelijking maken van het aantal dossiers die tussen 1 juni en 31 december 2015 werden behandeld door het eenheidsloket, en het aantal klachten die voorheen werden behandeld door de zes ombudsdiensten? Beschikt u over cijfers voor de onderscheiden

Monsieur le ministre, pouvez-vous me confirmer la bonne entrée en vigueur de ce Livre du Code de droit économique ainsi que le bon démarrage du Service de médiation pour le consommateur? Pouvez-vous me dire si d'éventuels problèmes ont été rencontrés?

Suite à l'instauration de ce guichet unique et après plus de six mois, pouvez-vous me dire si vous avez constaté une augmentation du nombre de dossiers traités? Pouvez-vous me donner une comparaison statistique des dossiers traités sur la période du 1er juin 2015 au 31 décembre 2015 du guichet unique par rapport à la

somme des dossiers traités par les six services de médiation avant la création de ce guichet unique? Disposez-vous de statistiques concernant les différents secteurs? Quels secteurs sont les plus concernés par une demande de règlement alternatif des litiges?

11.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, madame Cassart, le Livre XVI du Code du droit économique est entièrement entré en vigueur au 1er juin 2015. Depuis cette date, le Service de médiation pour les consommateurs est à la disposition des consommateurs et entreprises. Le déménagement des services de médiation n'a pas encore eu lieu suite au retard des travaux d'aménagement des locaux qui leur sont destinés. Ces travaux seront achevés dans les jours à venir. J'espère que les locaux seront très vite disponibles.

En sept mois, 2 921 demandes d'un règlement extrajudiciaire ont été introduites. Bien que cette période soit assez courte, il semble que le nombre mensuel de demandes soit plutôt en progression. Nous verrons si cette évolution se confirme.

À l'heure actuelle, je ne dispose pas encore de l'information relative aux activités de 2015 des six services de médiation.

Pour information, au cours de l'année 2014, ces six services avaient reçu 27 658 demandes. En 2015, le Service de médiation a transmis 625 demandes d'un règlement extrajudiciaire à d'autres entités qualifiées. De ce chiffre, 131 demandes étaient destinées à l'un des six services de médiation que vous visez.

Les secteurs les plus concernés pour les demandes d'un règlement extrajudiciaire sont les articles électroniques liés à l'information et à la communication, les services d'entretien de logement, les articles d'entretien de logement, les meubles et les gros appareils électroménagers. Chacun de ces cinq secteurs est responsable de plus 5 % des demandes. Ainsi, plus de quatre demandes sur dix concernent ces cinq secteurs.

sectoren? In welke sector is de vraag naar een alternatieve regeling van geschillen het grootst?

11.02 Minister Kris Peeters: Boek XVI van het Wetboek van economisch recht is op 1 juni 2015 in werking getreden, net als de Consumentenombudsdienst. Het directiecomité is nog niet verhuisd, omdat de werken in de toekomstige kantoren vertraging hebben opgelopen. De kantoren zullen binnenkort klaar zijn en ik hoop dat ze zeer spoedig beschikbaar zullen worden.

In zeven maanden tijd zijn er 2.921 aanvragen tot buitengerechtelijke regeling van een consumentengeschil ingediend. Het aantal op maandbasis lijkt te zijn toegenomen. Ik heb nog geen informatie over de activiteiten van de zes ombudsdiensten in 2015.

In 2014 hebben die diensten 27.658 aanvragen ontvangen. In 2015 heeft de ombudsdienst 625 aanvragen tot buitengerechtelijke regeling overgemaakt aan bevoegde entiteiten.

De meest betrokken sectoren zijn die van de elektronische artikelen in de sectoren van de informatie en de communicatie, de onderhoudsdiensten en –artikelen en de elektrische huishoudapparatuur.

11.03 Caroline Cassart-Mailleux (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse complète. Je n'ai rien à ajouter.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van mevrouw Griet Smaers aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de mantelverzekerings" (nr. 8402)

12 Question de Mme Griet Smaers au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'assurance pour les aidants proches" (n° 8402)

De **voorzitter**. Dat is een belangrijk onderwerp, mevrouw Smaers.

12.01 Griet Smaers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de

12.01 Griet Smaers (CD&V):

minister, ik kom terug op een vraag die vorig jaar in deze commissie werd gesteld naar aanleiding van de Dag van de Mantelzorg en uw aankondiging dat verzekeringsondernemingen in de toekomst een mantelzorgverzekering zouden kunnen aanbieden aan mantelzorgers. Ondertussen zijn er heel wat maanden verstreken. Mijn vraag dateert van begin januari 2016.

Wat is de stand van zaken op het vlak van het aanbieden van de mantelzorgverzekering en het overleg dat u daarover met de sector van de verzekeringsmaatschappijen hebt gehad?

Vorig jaar hebt u aangekondigd dat het mogelijk moet zijn dat lichamelijke ongevallen, schade aan onder meer medische toestellen en burgerlijke aansprakelijkheid verzekerd kunnen worden via de mantelzorgverzekering. Ook een rechtsbijstandverzekering zou in het pakket kunnen worden aangeboden. Volgens mijn gegevens zouden er drie verzekeraars een ontwerppolis hebben aangeboden om de mantelzorgverzekering effectief te kunnen voorleggen.

Wat is de stand van zaken in het overleg met de mantelzorgverenigingen over het beschikbaar maken van de private verzekering voor mantelzorgers? Zullen de mantelorganisaties tussenkomen in de premies voor geregistreerde mantelzorgers? Zo ja, voor hoeveel? Die discussie werd vorig jaar nog gevoerd, maar daarover was toen nog geen duidelijkheid.

Ook belangrijk om weten is wat ongeveer de kostprijs zal zijn voor de mantelzorger.

Zijn er grote verschillen tussen de aangeboden polissen? Zo ja, wat zijn die verschillen? Ik dacht dat er drie polissen waren, maar misschien zijn dat er ondertussen meer.

Wanneer zal de mantelzorgverzekering beschikbaar zijn voor de mantelzorger?

12.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, u zei terecht dat dit een zeer belangrijke problematiek is. Wij zijn daar al een tijdje mee bezig. Vorig jaar hebben wij samen met de organisaties die actief zijn in de mantelzorg en de verzekeringsmaatschappijen veelvuldig vergaderd om een verzekering op maat van de mantelzorgers op de markt te brengen.

Ondertussen heeft ook de nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap een positienota uitgebracht waarin zij pleit voor een verzekering voor mantelzorgers.

Er zijn drie verzekeraars die een polis hebben ontwikkeld, met name KBC, Belfius Insurance en Ethias Verzekeringen. Op 10 november vorig jaar heeft er op mijn kabinet een vergadering plaatsgevonden tussen de mantelzorgorganisaties en voornoemde verzekeringsondernemingen. Tijdens dit onderhoud hebben de verzekeringsondernemingen de kans gekregen om hun verzekeringspakket uit de doeken te doen en konden de mantelzorgorganisaties ook vragen stellen. Beide partijen waren zeer positief over dit onderhoud. Nu is het aan hen om samen te zitten met de verzekeringsonderneming van hun keuze en om de laatste concrete afspraken te maken rond het sluiten van de polis.

Début janvier 2016, on avait annoncé qu'à l'avenir, les assureurs pourraient proposer une assurance spécifique aux aidants proches.

Où en est ce contrat d'assurance? Les associations d'aidants proches interviendront-elles dans les primes des personnes qui se sont fait enregistrer? Combien en coûtera-t-il à l'aidant proche? Y a-t-il de grandes différences entre les polices proposées? Quand cette assurance spécifique sera-t-elle disponible?

12.02 **Kris Peeters**, ministre: L'année passée, nous nous sommes réunis avec les associations d'aidants proches et les assureurs pour discuter d'une assurance sur mesure pour les aidants proches. Depuis, le Conseil Supérieur National des Personnes Handicapées plaide lui aussi pour une telle assurance.

Trois assureurs ont élaboré une police: KBC, Belfius et Ethias. Le 10 novembre, ils se sont réunis avec les associations d'aidants proches. Tout le monde était enthousiaste. À présent, il faut se mettre d'accord sur les derniers détails concrets entourant la souscription à l'assurance.

Certaines associations d'aidants

Er zijn reeds mantelzorgorganisaties die te kennen hebben gegeven te willen tussenkomen in de premie. Welke organisaties dit zullen doen en voor hoeveel zij zullen tussenkomen in de premies behoort tot hun beleidsbeslissing. De verzekeringspakketten van de verschillende verzekeraars verschillen onderling licht in prijs, maar ook in dekking en in administratieve ondersteuning. Het komt de mantelzorg-organisaties toe om te zien welke verzekering het best aan hun specifieke noden voldoet en wat zij dan kunnen onderschrijven.

Sinds mijn laatste interventie waarbij ik de mantelzorgorganisaties in contact bracht met de verzekeraars die een mantelzorgverzekering aanbieden, werd er door de mantelzorgverenigingen zelf werk verricht om effectief een polis te sluiten. Enkele van de grootste mantelzorgorganisaties onderhandelen concreet met een verzekeraar. De lopende discussies omvatten onder meer de hoogte van de premie en het al dan niet dekken van de problematiek die zich afspeelt tussen inwonende gezinsleden.

De organisaties hopen, afhankelijk van de uitkomst van de lopende onderhandelingen, tegen de zomer van dit jaar een polis te kunnen sluiten. Een mantelzorgverzekering zou dan vanaf het jaar 2017 aangeboden kunnen worden aan de mantelzorgers. Voorlopig worden de onderhandelingen met de verzekeraars echter nog afgewacht.

Ik denk dat wij ter zake een belangrijke katalysatorfunctie hebben gespeeld door drie verzekeringsmaatschappijen een product te laten uitwerken. Wij hebben beide partijen maximaal bij elkaar gebracht, om er zeker van te zijn dat de producten beantwoorden aan wat de mantelzorgorganisaties voor ogen hadden. Nu komt het beide partijen toe om een vergelijk te vinden.

Mocht er om een of andere reden nog een ernstig probleem rijzen, dan moeten wij dat opnieuw ter hand nemen, maar ik heb er goede verwachting in dat er tegen de zomer van dit jaar polissen zullen kunnen worden gesloten en dat, zoals collega Smaers gevraagd heeft, die verzekering in 2017 effectief aangeboden kan worden aan de mantelzorgers zelf.

12.03 Griet Smaers (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en alvast ook voor uw bemiddellende rol en voor het werk dat u op dat vlak hebt verricht.

Ik begrijp dat het nu een kwestie is van het vinden van overeenkomsten over de prijs, enkele bepalingen en wellicht ook clausules in de verzekeringspolissen zelf. De zaak zou dus bijna rond moeten zijn, althans tegen de zomer. Ik hoop met u dat dit tegen de zomer zeker zal kunnen gebeuren, zodat de mantelzorgverzekering effectief kan worden aangeboden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het opzeggen van abonnementen op goederen en diensten" (nr. 8475)

13 Question de M. Peter Dedecker au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et

proches sont prêtes à intervenir dans la prime. Quant à la question de savoir quelles organisations le feront et pour quel montant, il leur revient d'en décider.

Les polices diffèrent légèrement entre elles au niveau du prix, mais aussi de la couverture et du soutien administratif. Les associations d'aidants proches doivent examiner quelle assurance répond le mieux à leurs besoins.

Certaines des principales associations d'aidants proches négocient déjà concrètement le prix et la couverture exacte avec un assureur.

Ils espèrent pouvoir conclure une police d'ici à l'été prochain. Une assurance pour les aidants proches pourrait dès lors être proposée dès 2017.

des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la résiliation d'abonnements à des biens et services" (n° 8475)

13.01 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer de minister, zoals u wellicht weet, zijn er vele regels over de wijze waarop overeenkomsten moeten worden aangegaan en uitgevoerd, zeker in het consumentenrecht. Minder regels zijn er over de wijze waarop overeenkomsten kunnen worden opgezegd.

Uitzonderingen zijn specifieke sectoren als energie en telecom. U weet dat wij wat telecom betreft vorige legislatuur de wet gewijzigd hebben. Men kan een contract nu na 6 maanden zonder kosten opzeggen, op dezelfde manier als het is aangegaan. Dat kan zelfs via sms, als het contract via sms werd aangegaan. Dit geldt ook voor nummeroverdracht naar een andere *provider*. Dat kan via sms, mail of *whatever*.

In de meeste andere sectoren is dat helaas niet het geval. Met name voor bepaalde abonnementen op goederen of diensten leidt dit vaak tot scheve situaties waar drempels gecreëerd worden voor het opzeggen. Dat moet bijvoorbeeld gebeuren via een aangetekende zending of via telefonisch opzeggen.

Ik heb daar zelf ook ervaring mee. Er zijn kranten die men enkel via een bepaald telefoonnummer kan opzeggen. Men belt daar dan naar, krijgt een halfuur een wachtmuziekje te horen, en daarna komt er een vriendelijke dame aan de lijn die zegt dat men eigenlijk naar een ander nummer moet bellen. En dan kan men naar een ander muziekje luisteren. Heel tof allemaal, maar zulke drempels zijn eerder inspiratie voor de mensen van *Basta*, die daar ooit een leuk programma over gemaakt hebben.

In Nederland daarentegen, geldt een algemene wet die stelt dat een overeenkomst op dezelfde manier moet kunnen worden beëindigd als de manier waarop zij werd aangegaan. Vandaar mijn vragen, mijnheer de minister.

In hoeverre hebt u zicht op de drempels die gecreëerd worden voor het opzeggen van contracten inzake goederen of diensten? Ik heb het dan niet over de financiële drempels, zoals bij fitnessabonnementen, maar over de administratieve drempels.

Wat is uw visie hierop? Hebt u ervaring met het Nederlandse systeem? Hebt u dat bekeken of doen bekijken door uw administratie? Ziet u de mogelijkheid soortgelijke regels in te voeren in ons rechtssysteem?

13.02 Minister Kris Peeters: Het gebeurt dat ondernemingen via allerlei formele vereisten het de consument moeilijk maken om een einde aan een abonnement te maken. De Economische Inspectie krijgt daarover een beperkt aantal meldingen. Vorig jaar waren dat er 179 die verband hielden met het beëindigen van contracten. Een aantal meldingen heeft specifiek betrekking op opzeggingen. Dat kan nog niet worden gepreciseerd.

Wij moeten voor de toekomst misschien eens bekijken hoe wij beter kunnen aflijnen waarover het exact gaat, of de problematiek die u schetst daarin is opgenomen en hoe groot die problematiek in die

13.01 Peter Dedecker (N-VA): À part dans des secteurs comme l'énergie et les télécoms, les modalités de résiliation d'un contrat sont, dans de nombreux autres secteurs, plutôt nébuleuses. Dans le cas d'abonnements à des biens ou des services, par exemple, cela conduit souvent à des situations compliquées où, pour freiner les résiliations, on crée des conditions dissuasives, comme le fait d'exiger une résiliation par pli recommandé ou par téléphone en appelant un numéro qui diffuse indéfiniment une petite musique d'attente...

Aux Pays-Bas, une loi générale dispose qu'un contrat doit pouvoir être résilié de la même façon qu'il a été conclu.

Que sait le ministre de la création de freins à la résiliation de contrats de biens et services? Quelle est sa position en la matière? Envisage-t-il d'adopter le système néerlandais?

13.02 Kris Peeters, ministre: Il arrive que des entreprises fassent des difficultés lorsqu'un consommateur veut résilier un abonnement. L'Inspection économique est saisie d'un nombre limité de signalements à ce sujet. Nous devons établir une cartographie précise de ce problème. Il est bien entendu possible d'empêcher, par des

groep is.

Het is voor de consument van belang. Ik ben het met u eens dat het voor de consument belangrijk is dat hij of zij zijn opzegrecht op een soepele manier kan uitoefenen en dat hij of zij, indien dit nodig zou zijn, over de nodige bewijsstukken van de opzeg kan beschikken. Contractuele bepalingen die deze principes belemmeren kunnen wel degelijk via een aantal wettelijk bepalingen worden bestreden.

Ik geef ze u even mee. Ten eerste, het Wetboek van Economisch Recht verbiedt bedingen die ertoe strekken de bewijsmiddelen waarop de consument een beroep kan doen op ongeoorloofde wijze te beperken. Bedingen die een bepaalde kennisgeving als enige geldige opzegwijze naar voren schuiven kunnen op die basis onrechtmatig worden bevonden.

Ten tweede, het belemmeren van de consument in de uitoefening van zijn rechten kan ook via de bepaling inzake oneerlijke, in casu agressieve, handelspraktijken worden tegengegaan. Afhankelijk van de omstandigheden kan het immers gaan om een ongepaste beïnvloeding die de vrijheid van handelen van de gemiddelde consument aanzienlijk kan beperken.

Ten derde, het huidige wettelijk kader is al strikt. Het aantal problemen dat wordt gemeld is beperkt.

Op basis van uw vraag en uw ervaringen heb ik wel aan de Economische Inspectie gevraagd om deze problematiek extra onder de aandacht te brengen en te kijken hoe groot dit probleem is. Misschien zal blijken dat de instrumenten waarover wij nu beschikken onvoldoende zijn. Ik zal ook vragen om het Nederlandse systeem te bekijken. Het is interessant om te leren uit ervaringen in andere landen, ook met betrekking tot de wetgeving.

Dus ik zal vragen om te bekijken hoeveel klachten men specifiek over deze materie heeft binnengekregen. Ik zal ook vragen om te bekijken hoe het in andere landen zit. Ik zal uw voorbeeld van Nederland meegeven.

Ik zal met deze elementen dan bekijken of initiatieven ter zake nodig zijn.

13.03 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer de minister, het is altijd interessant om te leren uit andere ervaringen. Wij moeten niet altijd het warm water opnieuw uitvinden.

Het aantal klachten was inderdaad vrij beperkt. De meeste mensen dienen niet zo snel een klacht in. Als men al een uurtje naar wachtmuziek heeft geluisterd, gaat men ook niet zo snel een klacht indienen, laat staan als men eerst nog naar het postkantoor moet lopen om een en ander te regelen om dan een klacht in te dienen. Dat doet men niet zo snel.

Het kan inderdaad een optie zijn om aan de Economische Inspectie te vragen om ruchtbaarheid te geven aan de mogelijkheid om een klacht in te dienen als men vindt dat het niet soepel genoeg gaat, als men vindt dat de wet overtreden wordt.

dispositions législatives, que le droit de résiliation se complexifie à l'excès. Il en existe déjà toute une série.

Le Code de droit économique interdit les clauses qui visent à limiter de manière non autorisée les moyens de preuve que le consommateur peut utiliser. L'entrave à l'exercice des droits du consommateur peut également être combattue par le biais de la disposition en matière de pratiques commerciales déloyales.

Le cadre législatif actuel est d'ores et déjà strict et le nombre de problèmes signalés, limité. Nonobstant, j'ai demandé à l'inspection d'examiner plus attentivement ce problème. Je lui demanderai également d'étudier le système néerlandais.

13.03 Peter Dedecker (N-VA): Il est vrai que le nombre de plaintes est limité, mais les personnes qui ont passé une heure à écouter une musique d'attente ne vont pas déposer une plainte. L'Inspection économique devrait peut-être organiser plus de publicité autour de cette possibilité et elle pourrait également procéder à des contrôles proactifs par échantillonnage.

Het zou volgens mij voorts ook niet oninteressant zijn als de Economische Inspectie, naast het reactief opvolgen van klachten, ook af en toe proactief een beperkte steekproef bij de meeste diensten doet. De voorwaarden voor abonnementen zijn meestal gewoon op de website te vinden. Als men kijkt naar hoe men kan opzeggen en naar de algemene voorwaarden, kan men al veel leren.

Uiteraard is er een verschil tussen theorie en praktijk. Men weet niet wat er na een eenvoudig telefoontje achteraf nog volgt. Daarvoor moet men opletten.

Het kan interessant zijn om die zaken te bekijken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nummer 8560 van mevrouw Kitir is ingetrokken.

Le **président**: La question n° 8560 de Mme Kitir a été retirée.

14 Vraag van de heer Werner Janssen aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het akkoord in verband met de brouwerijcontracten" (nr. 8591)

14 Question de M. Werner Janssen au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'accord relatif aux contrats de brasserie" (n° 8591)

14.01 **Werner Janssen** (N-VA): Mijnheer de minister, in de commissie voor het Bedrijfsleven werden u vorig jaar enkele vragen gesteld in verband met de brouwerijcontracten. Er werd gesteld dat de brouwerijcontracten wurgcontracten zouden zijn voor diegenen die zo'n contract ondertekend hebben. U gaf meermaals aan in november 2015 een oplossing te willen bereiken. Uiteindelijk werd op de valreep van het vorige jaar, meer bepaald op 21 december 2015, een gedragscode voor goede relaties tussen de brouwers, de drankenhandelaars en de horecasector gesloten tussen de Belgische brouwers, FeBeD, Horeca Vlaanderen, Horeca Wallonië en Horeca Brussel. Deze code moest op 1 maart 2016 in werking treden.

Er staan een aantal heel goede zaken in deze gedragscode. Zo moet diegene die een horecazaak wenst op te starten aan een aantal voorwaarden voldoen en eerst ook een opleiding volgen. Ook is er een zekere versoepeling van de producten die men vrij mag aanbieden en is er een opsomming van wat als een verboden clause of praktijk aanzien wordt. De sectororganisaties en beroepsverenigingen die geen partner zijn bij de gedragscode kunnen steeds aangemoedigd worden om zich vrijwillig aan te sluiten bij de gedragscode.

Ik heb hierover enkele vragen. Ten eerste, hoeveel procent van de Belgische markt is nu afgedekt met deze gedragscode?

Ten tweede, welke Belgische sectororganisaties en beroepsverenigingen waren geen partner bij deze gedragscode en kunnen zich vrijwillig aansluiten?

Buitenlandse organisaties zijn niet aangesloten bij deze gedragscode. Hoeveel en welke buitenlandse organisaties hebben in deze sector contracten met uitbaters van horecagelegenheden?

14.01 **Werner Janssen** (N-VA): Le 1er mars 2016, le code de conduite pour les brasseurs, distributeurs de boissons et exploitants d'établissements horeca, par lequel les contrats léonins doivent être combattus, est entré en vigueur. Ceux qui veulent ouvrir un établissement horeca doivent satisfaire à certaines conditions et doivent suivre une formation. Il y a un assouplissement en ce qui concerne les produits qui peuvent être librement proposés, et on énumère les clauses et les pratiques proscrites par la loi.

Quel pourcentage du marché est-il couvert par ce code de conduite? Quelles organisations sectorielles et associations professionnelles n'ont pas pris part à l'accord et peuvent encore y adhérer de leur plein gré? Combien d'organisations étrangères ont des contrats avec des exploitants d'établissements horeca? Qui veille au respect de ce code de conduite?

Welke instanties houden toezicht op de naleving van deze gedragscode?

14.02 Minister **Kris Peeters**: Collega Janssen, ik hoop dat u zeer enthousiast bent dat wij erin geslaagd zijn de wurgcontracten in deze sector uit de wereld te helpen. Dat was toch de bedoeling. U hebt een aantal vragen over de dekking en de impact op het terrein die hopelijk zeer groot zal zijn.

De belangrijkste spelers uit de betrokken sectoren zijn de ondertekenaars van de gedragscode. Het gaat zoals u weet om Horeca Vlaanderen, Horeca Wallonië, Horeca Brussel, de Federatie van Belgische brouwers die de meerderheid van de Belgische brouwers omvat en FeBeD dat 700 drankenhandelaars vertegenwoordigt.

Als u vraagt of de sector daarmee helemaal is afgedekt, dan is dat een heel interessante vraag maar ze is moeilijk te beantwoorden. Onze inschatting is dat we hiermee meer dan 60 % van de betrokkenen in de sector hebben gevat.

Ik wil onderlijnen dat de gedragscode momenteel enkel van toepassing is op drankafnameovereenkomsten en niet op concessies die door steden en gemeenten worden gegeven voor bijvoorbeeld kantines en sportzalen.

Dat is iets waaraan wij verder zullen werken. Ik zal dan ook de steden en gemeenten aanschrijven om erop aan te dringen dat zij zich aansluiten bij die gedragscode.

Het zou immers jammer zijn mochten wij in de privésector de wurgcontracten hebben opgelost, maar dat de overheden van dit land, zeker de steden en gemeenten, zich daarbij niet zouden aansluiten. Hierdoor zal een nog groter deel van de horecasector kunnen genieten van de bescherming van de gedragscode.

De beroepsverenigingen en sectororganisaties die geen partner zijn van deze code kunnen zich, net zoals individuele ondernemingen, aansluiten. Dit geldt eveneens voor buitenlandse ondernemingen. Momenteel lopen er onderhandelingen met Nederlandse en Luxemburgse brouwers over hun aansluiting bij de gedragscode. Dat is een tweede actie die wij ondernemen.

De betrokken sectoren zullen een verzoeningscommissie oprichten die zal toezien op de naleving en interpretatie van de gedragscode. Die commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van de drie betrokken sectoren – brouwers, drankenhandelaars en horeca.

Diezelfde drie sectoren zullen een onafhankelijke en onpartijdige voorzitter aanduiden. Geschillen over de toepassing van de gedragscode in individuele contracten zullen in de toekomst worden voorgelegd aan de verzoeningscommissie. Die commissie zal daarover bij unanimité uitspraken kunnen doen. Praktische modaliteiten van de commissie en haar werking zullen worden uitgewerkt door de ondertekenaars van de gedragscode en als addendum bij de gedragscode worden gevoegd.

14.02 **Kris Peeters**, ministre: Les acteurs les plus importants ont signé le code de conduite, à savoir Horeca Vlaanderen, Horeca Wallonie, Horeca Bruxelles, la Fédération des brasseurs belges et la FeBeD. Nous estimons avoir inclus plus de 60 % du secteur.

Actuellement, le code de conduite s'applique uniquement aux contrats relatifs à la vente de boissons et non aux concessions cédées par les villes et les communes. Je les exhorterai néanmoins à adhérer au code de conduite.

Les associations professionnelles et les organisations sectorielles qui ne sont pas partenaires de ce code peuvent y adhérer, tout comme les entreprises individuelles. C'est également valable pour les entreprises étrangères. Des négociations sont en cours avec des brasseurs néerlandais et luxembourgeois.

Les secteurs mettront sur pied une commission de conciliation qui veillera au respect du code de conduite. Elle sera composée de représentants des brasseries, des fournisseurs de boissons et du secteur horeca.

14.03 Werner Janssen (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik vind het een heel goede zaak dat u ook de steden en gemeenten zult aanschrijven, want ik denk dat daar ook wel een hartig woordje met sommige gemeenten moet worden gesproken.

De onderhandelingen met Nederlandse en Luxemburgse brouwerijen lijkt mij ook een goede zaak, maar ik denk niet dat zij zich vrijwillig zullen engageren om toe te treden.

Ik zal in de toekomst een vraag stellen over de stand van zaken.

Ik denk dat een verzoeningscommissie een heel goede zaak is. Conflicten kunnen best onderling worden opgelost en de hogere overheid moet daarvoor niet worden ingeschakeld.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 8631 van mevrouw Hufkens is omgezet in een schriftelijke vraag.

Je n'ai pas de nouvelles de M. Vanden Burre et je ne le vois pas, donc sa question n° 8635 devient sans objet. La question n° 8644 de M. de Lamotte est reportée. La question n° 8746 de Mme Winckel est reportée.

Vraag nr. 8888 van mevrouw Van Camp wordt omgezet in een schriftelijke vraag. Vraag nr. 9010 van mevrouw Vanheste is uitgesteld. Vraag nr. 9024 van de heer Janssens is uitgesteld.

La question n° 9118 de Mme Caprasse est reportée.

15 Vraag van de heer Werner Janssen aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de bel-me-niet-meer-lijst" (nr. 9194)

15 Question de M. Werner Janssen au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la liste 'Ne m'appellez plus'" (n° 9194)

15.01 Werner Janssen (N-VA): De bel-me-niet-meer-lijst zorgt ervoor dat je geen ongewenste reclame meer ontvangt via de telefoon. Bedrijven en organisaties halen je telefoonnummer en naam uit hun belbestanden en zullen je niet meer bellen voor hun producten, diensten of speciale promoties.

De bel-me-niet-meer-lijst werd vorig jaar verplicht gemaakt voor alle operatoren en heeft sindsdien enorm aan populariteit gewonnen. Meer dan 918 000 mensen schreven zich al in. We mochten vernemen dat reeds 1794 klachten zijn binnengekomen van mensen die zich hadden ingeschreven en toch nog ongewenste commerciële telefoontjes bleven ontvangen. In 297 gevallen werd een onderzoek ingesteld. Ondanks de zware straffen die kunnen worden uitgesproken, blijken er toch hardleerse bedrijven tussen te zitten, die

14.03 Werner Janssen (N-VA): Il est assurément utile d'impliquer également les villes et les communes. Je ne pense pas que des brasseries étrangères s'engageront de leur plein gré. La commission de conciliation est une bonne chose. Il vaut mieux régler les conflits entre soi.

Le **président**: La question n° 8631 de Mme Hufkens est transformée en question écrite.

De vraag nr. 8635 van de heer Vanden Burre is zonder voorwerp. De vraag nr. 8644 van de heer de Lamotte wordt uitgesteld. De vraag nr. 8746 van mevrouw Winckel wordt ook uitgesteld.

La question n° 8888 de Mme Van Camp est transformée en question écrite. La question n° 9010 de Mme Vanheste est reportée. La question n° 9024 de M. Janssens est reportée.

De vraag nr. 9118 van mevrouw Caprasse is uitgesteld.

15.01 Werner Janssen (N-VA): La liste *ne-m-appellez-plus* permet de ne plus recevoir d'appels publicitaires non sollicités. Cette liste, qui a été rendue obligatoire pour tous les opérateurs l'an dernier, est devenue extrêmement populaire. Plus de 918 000 personnes se sont déjà inscrites. Cependant, 1 794 plaintes ont aussi été introduites par des personnes qui s'étaient inscrites sur la liste mais qui ont tout de même continué à

zich niet aan afspraken wensen te houden.

Mijn vragen aan u zijn dan ook de volgende.

Welke zijn deze hardleerse bedrijven?

Waarom werd er in 1794 gevallen geen onderzoek ingesteld?

Hoeveel onderzoeken werden er doorgegeven aan het parket? Is daar al een uitspraak over gedaan? Hoeveel minnelijke schikkingen werden er uitgevoerd en wat waren de boetes?

recevoir des appels intrusifs. Dans 297 cas, une enquête a été ouverte. Les sanctions sévères n'impressionnent apparemment pas certaines entreprises, qui s'obstinent à enfreindre les règlements.

Quelles sont ces entreprises récalcitrantes? Pourquoi de nombreuses plaintes ne donnent-elles pas lieu à une enquête? Combien de dossiers ont-ils été transmis au parquet? Des jugements ont-ils déjà été prononcés? Combien de transactions ont-elles été conclues? Quel est le montant des amendes?

15.02 Minister **Kris Peeters**: Ik hoop dat de heer Janssen begrijpt dat ik natuurlijk de vertrouwelijkheid van de strafrechtelijke procedures moet eerbiedigen. Gezien de scheiding der machten en het geheim van het onderzoek kan ik de namen van de betrokken bedrijven die het voorwerp uitmaakten van strafrechtelijke procedures niet vrijgeven.

15.02 **Kris Peeters**, ministre: Il m'incombe évidemment de respecter la confidentialité des procédures judiciaires et je ne puis dès lors pas révéler les noms des entreprises en question.

Er kan niet altijd tot een onderzoek worden overgegaan omdat de oproepen vaak uit het buitenland afkomstig zijn, omdat de melder het telefoonnummer niet kent of omdat de melding te onvolledig is. Maar er lopen dus wel strafrechtelijke onderzoeken en oproepen uit het buitenland stellen wat extra problemen.

Il n'est pas toujours possible de procéder à une enquête parce que les appels proviennent souvent de l'étranger ou parce que le plaignant ne connaît pas le numéro de téléphone ou que sa plainte est incomplète.

Wat de aantallen betreft, kan ik u meedelen dat er vijf *pro justitia*'s werden verzonden naar het parket. Daarover werd nog geen uitspraak gedaan. Er werden vier transacties ter betaling voorgesteld, waarvan een transactie ten bedrage van 3000 euro reeds betaald werd aan de Economische Inspectie.

Je confirme néanmoins que des enquêtes pénales sont en cours. Cinq *pro-justitia* ont été transmis au parquet. La Justice ne s'est pas encore prononcée sur ces dossiers. Sachez encore que quatre transactions de paiement ont été proposées, dont l'une, d'un montant de 3 000 euros, a déjà été versée à l'Inspection économique.

De lijst heeft dus een groot succes. We volgen het ook op en het parket onderneemt ook de nodige acties.

15.03 **Werner Janssen** (N-VA): Dat was een duidelijk antwoord. Ik heb geen verdere vragen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

16 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de reprografieheffing voor onderwijsinstellingen" (nr. 9230)

16 Question de M. Peter Dedecker au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la redevance de reprographie pour les

établissements d'enseignement" (n° 9230)

16.01 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ondertussen kent u de richtlijn over het auteursrecht wellicht al uit het hoofd. U bent daarover al een paar keer ondervraagd.

U weet dus dat artikel 2 een exclusief reproductierecht toekent aan auteurs, uitvoerende kunstenaars, producenten en omroeporganisaties en dat in artikel 5, tweede lid, een aantal optionele uitzonderingen op dat exclusief reproductierecht zijn opgesomd, die de lidstaten al dan niet kunnen invoeren.

In lid a heeft de wetgever het onder meer over de reproductie op papier, dus de gekende reprografie, door eender wie, op voorwaarde dat de rechthebbenden een billijke compensatie ontvangen.

Lid b heeft het over reproductie op eender welke drager door een natuurlijk persoon voor privégebruik, zijnde in de volksmond de thuiskopieën, mits opnieuw de rechthebbenden een billijke compensatie ontvangen.

Lid 3 c van datzelfde artikel voorziet opnieuw in een optionele uitzondering op het reproductierecht voor de lidstaten. Ik citeer: "... uitsluitend als toelichting bij het onderwijs of ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek ...", dus mits bronvermelding en zonder commercieel doel.

Wat opvalt, is dat bij laatstgenoemd citaat geen sprake is van een billijke vergoeding of billijke compensatie. Die noodzakelijkheid is dus niet in de Europese richtlijn opgenomen. Ze is daarin facultatief, wat trouwens ook blijkt uit overweging 36 van die richtlijn.

Mijnheer de minister, daarom heb ik de hiernavolgende vragen.

Ten eerste, ik weet niet of u hierop nog een zicht heeft, maar waarom heeft België destijds voor de reproductiehandelingen van lid 3a van de richtlijn een verplichte billijke compensatie opgelegd, hoewel ze niet verplicht was? Wat waren de overwegingen ter zake? Op basis van welke argumenten werd die keuze gemaakt? In welke mate zijn die argumenten vandaag nog geldig?

Die vraag komt naar voren, zeker in de wetenschap dat de uitzondering voor het onderwijs sterk beperkt is en wetende welke handelingen zich in het onderwijs voltrekken. Zeker in de onderzoekscentra worden vooral wetenschappelijke *peer reviewed papers* gereproduceerd. Het gaat om papers waarvan de auteur meestal een betaalde wetenschapper is. De *peer review* gebeurt opnieuw door een betaalde wetenschapper.

Wij kunnen ons dat afvragen, zeker gezien het feit dat een universiteit of hogeronderwijsinstelling betaalt voor het abonnement, ook nog eens betaalt voor elke publicatie die iemand doet en ook nog eens betaalt om een hoop annexes af te kopen. Wij kunnen ons daarbij een aantal vragen stellen.

Mijnheer de minister, in welke mate zijn die argumenten om ter zake een billijke compensatie op te leggen, vandaag nog geldig?

16.01 Peter Dedecker (N-VA): L'article 2 de la directive sur le droit d'auteur attribue un droit de reproduction exclusif, l'article 5 mentionne une série d'exceptions, que les États membres peuvent librement introduire ou non.

Pourquoi, alors que la directive ne l'y oblige pas, la Belgique a-t-elle imposé une compensation équitable pour la reproduction à des fins d'illustration dans le cadre de l'enseignement ou de la recherche scientifique? Quels étaient les arguments avancés pour justifier ce choix et sont-ils toujours d'actualité?

Les centres de recherche produisent essentiellement des *peer reviewed papers* dont les auteurs et les *reviewers* sont généralement des scientifiques rémunérés. De plus, une université ou une école supérieure paie déjà un abonnement.

16.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer Dedecker, dit is een dossier waar wij nog veel plezier aan zullen beleven. Daar was u zich ook al van bewust, en ik meer dan ooit, omdat wij volop bezig zijn te bekijken hoe wij in hemelsnaam op een goede manier daaruit kunnen geraken, rekening houdend met uitspraken waarover u ook al in het verleden vragen gesteld hebt. Iedereen – ook uitgevers en scholen – is daar zeer druk mee begaan, maar ik vermoed dat u ook met heel wat van die actoren contact hebt of dat zij met u contact hebben gezocht of nog zullen zoeken.

Wij zijn daar dus volop mee bezig, maar ik zal proberen om nu al, met enige voorzichtigheid, een antwoord op uw vragen te geven.

Hoe komt het dat België in het verleden in uitzonderingen daarop heeft voorzien? België had op het ogenblik van de omzetting van de richtlijn, in mei 2005, reeds een uitzondering voor reprografie die beperkt was tot de reproductie op papier van artikelen en foto's of tot reproducties van korte fragmenten van werken, boeken of tijdschriften enzovoort, en die van toepassing was op sectoren als bedrijven, administraties en op onderwijs.

Artikel 8, eerste lid, punt 2, van het koninklijk besluit van 30 oktober 1997 kent aan het onderwijs wel een gunsttarief toe. Het geïndexeerde tarief bedraagt 0,0256 euro, in plaats van het standaardtarief van 0,034 euro, per kopie van een beschermd werk, gemaakt aan de hand van een apparaat dat door een onderwijsinstelling of door een instelling voor openbare uitlening wordt gebruikt. Er werd destijds beslist om die uitzondering en vergoeding te behouden.

Wat zullen wij doen? Wij zijn er volop mee bezig, maar de vraag is of het niet redelijk zou zijn om een vergoeding verschuldigd door het onderwijs voor handelingen die worden gedekt onder uitzondering op het auteursrecht volledig af te schaffen.

In mijn beleidsnota gaf ik al aan dat een vereenvoudiging van de uitzonderingen en vergoedingsstelsels van de onderwijssector absoluut noodzakelijk is, gezien de huidige complexiteit.

De onderwijsinstelling is maar een deel van de problematiek van de reprografieheffing. We moeten juridisch sluitend, toekomstgericht en evenwichtig werken. Enerzijds zijn er diegenen aan wie wij niets mogen vragen. Anderen willen datgene wat zij in het verleden hebben ontvangen, blijven ontvangen. We zullen de juiste actie, visie en juridische coherentie moeten aanhouden. Ik kan er niet te lang meer mee wachten. We zullen snel moeten landen. Dan kunnen wij dat hier uitgebreid bespreken.

16.03 **Peter Dedecker** (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor uw enthousiaste antwoord.

Het onderwijs heeft inderdaad een gunsttarief verkregen. Dat geldt op microniveau, zijnde een tarief per pagina. Op macroniveau stellen wij vast dat de onderwijssector alleen verantwoordelijk is voor de helft van het totale bedrag aan evenredig geïnde vergoedingen, zijnde per kopie en niet de heffing op het apparaat. Dat weegt op de budgetten van onze scholen, hogescholen en universiteiten. Dat weet u ongetwijfeld van uw partijgenote en goede collega. Zij heeft de nodige

16.02 **Kris Peeters**, ministre: Il s'agit d'un dossier épineux, auquel nous nous consacrons pleinement.

Au moment de la transposition de la directive, en mai 2005, la Belgique prévoyait déjà une exception qui se limitait aux secteurs tels que les entreprises, les administrations et l'enseignement. L'article 8, premier alinéa, point 2, de l'arrêté royal du 30 octobre 1997 accordait déjà un tarif avantageux aux établissements d'enseignement. À l'époque, il avait été décidé de maintenir l'exception et l'indemnité.

La question est de savoir s'il ne serait pas raisonnable de supprimer complètement l'indemnité due par le secteur de l'enseignement pour des actes couverts par l'exception en matière de droits d'auteur.

Dans ma note stratégique, j'indiquais déjà qu'une simplification des régimes de faveur et d'indemnités du secteur de l'enseignement relevait de l'absolue nécessité.

L'établissement d'enseignement ne constitue qu'une partie du problème de la redevance de reprographie. Nous devons agir de façon pondérée, cohérente sur le plan juridique et tournée vers l'avenir. Nous devons boucler ce dossier très bientôt et nous pourrions alors en débattre ici même en long et en large.

16.03 **Peter Dedecker** (N-VA): Le tarif préférentiel dont bénéficie l'enseignement est valable au niveau micro, un tarif par page. Au niveau macro, le secteur de l'enseignement n'est responsable que de la moitié du montant total d'indemnités perçues proportionnellement, à savoir par copie, et non de la taxe sur

financiële uitdagingen. Overleg in deze kan interessant zijn.

Ik kijk uit naar uw verdere initiatieven die, zoals u zegt spoedig, de angel uit het probleem zullen halen. De angel zit er al heel lang. Hij zat er al voor uw verhuis naar het federale niveau en werd nog iets dieper geduwd door het Europees Hof. Ik kijk ernaar uit.

l'appareil. Cela grève les budgets de nos écoles, hautes écoles et universités.

J'attends impatiemment que d'autres initiatives soient proposées.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 9234 de M. Sébastien Pirlot est transformée en question écrite. En l'absence de M. Georges Dallemagne, sa question n° 9814 devient sans objet. La question n° 9237 de M. David Clarinval est reportée.

De **voorzitter**: Vraag nr. 9234 van de heer Pirlot wordt omgevormd in een schriftelijke vraag. Aangezien de heer Dallemagne afwezig is, wordt zijn vraag nr. 9814 ingetrokken. Vraag nr. 9237 van de heer Clarinval wordt uitgesteld.

Monsieur le ministre, je pense que nous allons encore examiner trois questions de M. Klaps et trois autres de Mme Lalieux. Si chacun tient son temps de parole, c'est jouable.

17 Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het misbruik bij contactloze betaalkaarten" (nr. 9239)

17 Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'usage abusif des cartes bancaires sans contact" (n° 9239)

17.01 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij kunnen vandaag op verschillende manieren betalingen uitvoeren.

17.01 Johan Klaps (N-VA): Les cartes bancaires et de crédit sans contact ont été mises en service récemment. Ce type de paiement consiste à tenir une carte équipée d'une puce NFC à proximité du lecteur sans taper de code. Le système est attrayant mais doit être suffisamment sécurisé.

Cash, debetkaart, creditkaart, online en mobiel zijn maar enkele vormen en de mogelijkheden worden steeds ruimer. Nog niet zo lang geleden werd contactloos betalen met de bankkaart geïntroduceerd, zowel via credit- als debetkaart.

Op deze manier kan men betalen door de bankkaart dicht bij de bankkaartlezer te houden, zonder dat men deze erin moet steken. Dit kan doordat de meeste nieuwe bankkaarten worden of zullen worden uitgerust met een Near Field Communication chip (NFC).

Connaît-on déjà des cas de vols réalisés en Belgique par le biais de cartes bancaires équipées d'une puce NFC? Le consommateur peut-il être certain que les cartes bancaires sans contact sont sûres? Comment déposer une plainte éventuelle relative à un débit indu? Si aucun code n'a été utilisé, comment le client peut-il démontrer qu'une opération est induue?

Ook de aanpassing van de meeste kaartlezers is reeds gebeurd in de grootste winkelketens. Banken die reeds dat systeem aanbieden, kiezen ervoor om contactloos betalen van lage bedragen – meestal maximum 25 euro – toe te laten zonder dat de pincode moet worden ingegeven.

Indien het bedrag hoger is en de klant contactloos wil betalen, zal hij alsnog de pincode moeten ingeven. Hetzelfde geldt indien opeenvolgende betalingen via contactloos betalen een maximum bedrag – 50 euro – overschrijden.

Een snelle en eenvoudige manier van betalen kunnen wij alleen maar toejuichen, maar dan moet het systeem wel sluitend zijn. In Nederland heeft de consumentenbond een test uitgevoerd om na te gaan of het mogelijk is mensen te bestellen via hun bankkaart met NFC-chip.

Dit deden ze door een mobiel betaalapparaat aan te vragen en dit te

gebruiken om door zakken en handtassen van mensen heen betalingen uit te voeren waarvan zij geen weet hadden. Het is van cruciaal belang dat de gebruikers van deze bankkaarten kunnen vertrouwen op een sluitend systeem, want anders loopt het fout.

Mijnheer de minister, ik verneem graag het volgende van u: Zijn er in België al gevallen gemeld van zakkenrollen via een bankkaart met NFC-chip? Kunt u de consument garanderen dat het gebruik van contactloze bankkaarten veilig is?

Hoe verloopt een eventuele klacht over een onterechte debitering? Bij een klassieke transactie is er de pincode. Als die pincode wordt ingegeven, gaat men ervan uit dat de klant dat zelf heeft gedaan, want hij is daarvoor verantwoordelijk. Als er geen pincode niet wordt gebruikt, hoe kan een klant dan aantonen dat een verrichting onterecht is?

17.02 Minister **Kris Peeters**: Febelfin, die we hebben geraadpleegd naar aanleiding van uw vraag, heeft ons meegedeeld niet op de hoogte te zijn van klachten. Ook de Economische Inspectie van de FOD Economie heeft tot op heden geen specifieke klachten daarover ontvangen.

Er bestaan contactloze kaarten zonder geheime code, 'no pin', maar ook met een geheime code. De veiligheid van transacties zonder pincode berust op een aantal beschermingsmaatregelen toegepast door de sector. Zo is bijvoorbeeld het maximumbedrag van betaling zonder pin door middel van een contactloze kaart vastgesteld op 25 euro. Wanneer de gecumuleerde waarde van opeenvolgende betalingen 50 euro bedraagt, moet de cliënt een betaling uitvoeren met het gebruik van een pincode alvorens opnieuw een transactie te kunnen doen zonder pin.

Febelfin benadrukt dat contactloze kaarten zonder pincode slechts worden aangeboden door een heel beperkt aantal banken. Het uitgangspunt moet zijn dat de overschakeling naar contactloos betalen resulteert in een snellere en efficiëntere vorm van betaling voor de consument en voor de handelaar. Tegelijkertijd moet erover gewaakt worden dat de veiligheid en de privacy van de klant en van zijn financiële gegevens gegarandeerd worden. Ook de cliënt moet een normale voorzichtigheid aan de dag leggen bij het bewaren en gebruiken van zijn kaart.

Als een verrichting aanleiding geeft tot betwisting, moet de cliënt onverwijld contact opnemen met zijn bank of aangeduide derde om de kaart te laten blokkeren.

Er bestaan kaarten met contact zowel met als zonder pincode. Contactloze kaarten kunnen ook met of zonder pincode zijn. Overeenkomstig de wettelijke regels van boek 7 van het Wetboek Economisch Recht gelden in alle gevallen dezelfde regels. Wanneer een gebruiker ontkent dat hij toestemming heeft gegeven voor de uitvoering van een betalingsverrichting of aanvoert dat de betalingsverrichting niet correct is uitgevoerd, moet zijn bank het bewijs leveren dat de verrichting geauthenticeerd is, op de juiste manier werd geregistreerd en geboekt en niet door een technische storing of enig ander falen werd beïnvloed. Het feit dat het kaartgebruik is geregistreerd, betekent niet automatisch dat de

17.02 **Kris Peeters**, ministre: Febelfin n'a pas connaissance de plaintes en la matière et l'Inspection économique n'a reçu aucune plainte.

Le paiement par cartes sans contact peut s'opérer avec ou sans code secret. La sécurité des transactions sans code PIN repose sur certaines mesures de sécurité appliquées par le secteur. Ainsi, le montant maximum par transaction est de 25 euros. Dès que le montant cumulé de plusieurs transactions successives atteint 50 euros, le client doit effectuer un paiement en introduisant son code PIN avant de pouvoir refaire une transaction sans code PIN.

Febelfin souligne que seul un tout petit nombre de banques proposent les cartes sans contact ni code PIN. Ce mode de paiement est censé être plus efficace, mais la protection de la vie privée et la sécurité ne peuvent pas être négligées. Les clients doivent évidemment aussi faire preuve de la prudence élémentaire lorsqu'ils recourent à ce type de cartes.

Conformément à la législation économique, les mêmes règles s'appliquent dans tous les cas. Lorsqu'un utilisateur conteste une opération de paiement ou affirme que le paiement n'a pas été

kaarthouder de transactie heeft toegestaan.

Bij betwisting is de bank aansprakelijk voor de verliezen vanaf het moment van kennisgeving van verlies of diefstal door de kaarthouder, tenzij de bank kan aantonen dat de kaarthouder grove nalatigheid of fraude te verwijten valt.

effectué correctement, sa banque doit prouver que l'opération a été 'authentifiée' et correctement enregistrée et comptabilisée. Le fait que l'utilisation de la carte ait été enregistrée ne signifie pas nécessairement que le titulaire de la carte a autorisé la transaction. En cas de contestation, la banque est responsable des pertes dès l'instant où le titulaire de la carte en signale la perte ou le vol.

17.03 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, de beveiligingsmaatregelen zijn vandaag wat zij zijn. De praktijk zal moeten uitwijzen hoe het bij betwistingen zal gaan. Het is voor een bank toch bijna onmogelijk te bewijzen dat een klant een transactie gedaan heeft. Wanneer er aan de kassa van een supermarkt 20 euro betaald wordt, wordt er geen identiteit of pincode geregistreerd. Het zal dus een welles-nietesspelletje worden. De sector zal dus angstvallig in de gaten houden hoe het aantal betwistingen zal evolueren en hoe hij daarin kan ingrijpen.

17.03 Johan Klaps (N-VA): Nous verrons dans la pratique comment seront traitées les contestations. Il est pratiquement impossible pour une banque de prouver qu'un client a effectué une transaction déterminée, par exemple dans un supermarché.

Ik begrijp echter dat de sector er voorlopig gerust op is. Dan ik ook, natuurlijk.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

18 Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de cijfers van het Tarifieringsbureau Auto" (nr. 9240)

18 Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les statistiques relatives au Bureau de Tarification Auto" (n° 9240)

18.01 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, personen die drie keer werden geweigerd of het zeer hoge voorstel hebben gekregen van vijfmaal de minimumpremie, kunnen aankloppen bij het tarifieringsbureau Auto. Uit nieuwe cijfers van het tarifieringsbureau blijkt dat tussen 1 november 2014 en 31 oktober 2015 33 310 bestuurders een aanvraag hebben ingediend om alsnog een autoverzekering BA te bekomen. Dat is een stijging van 27,4 % ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder en het hoogste aantal aanvragen sinds de oprichting. Om en bij de 90 % van de personen kreeg ook effectief een voorstel van verzekeringstarief aangeboden. 24 000 bestuurders of 80 % ging uiteindelijk in op het voorstel.

18.01 Johan Klaps (N-VA): Entre le 1er novembre 2014 et le 31 octobre 2015, 33 310 conducteurs ont introduit une demande auprès du Bureau de Tarification Auto, soit une hausse de 27,4 % par rapport à l'année précédente et le plus grand nombre de demandes depuis la création du Bureau. Environ 90 % des conducteurs ont reçu une proposition de tarif d'assurance et 24 000 d'entre eux, soit 80 % l'ont acceptée.

Mijnheer de minister, kunt u mij vertellen of de stijging te wijten is aan de groeiende bekendheid van het tarifieringsbureau, of zijn verzekeraars strenger geworden? Om welke reden krijgt 10 % van de aanvragers zelfs geen tarief voorgesteld? Worden deze mensen dan uitgesloten van het autoverkeer of is nog in een andere oplossing voorzien?

L'augmentation du nombre de demandes est-elle liée à la notoriété croissante du Bureau ou les assureurs sont-ils devenus plus sévères? Pourquoi 10 % des conducteurs ne reçoivent-ils même pas de proposition de tarif?

Leur est-il dans ce cas interdit de conduire ou une autre solution leur est-elle proposée?

18.02 Minister **Kris Peeters**: De toename van de aanvragen kan onder meer worden toegeschreven aan de verslechterde economische situatie, waardoor verzekeringsondernemingen een strikter acceptatie- en opzeggingsbeleid voeren. De toename van het aantal dossiers met wanbetaling is een teken hiervan.

Bovendien zullen veel verzekeraars in het kader van de nieuwe solvencyverplichtingen hun eigen vermogen moeten versterken, wat ertoe zal leiden dat zij zullen streven naar een betere rendabiliteit.

Het bureau moet in principe aan alle aanvragers een tarief voorstellen en biedt dus een oplossing voor alle aanvragers die een motorrijtuig moeten besturen. De premie wordt uiteraard afgestemd op het risico dat aan het profiel van de aanvrager beantwoordt.

Alleen wanneer het dossier onvolledig blijft, de aanvrager geen rijbewijs heeft dat in België geldig is, het voertuig niet gehomologeerd is of er medische aanwijzingen zijn dat de aanvrager niet in staat is om het voertuig te besturen, kan het bureau geen tarifiering voorstellen.

18.02 **Kris Peeters**, ministre: L'accroissement du nombre de demandes peut notamment être imputé à la dégradation de la situation économique, qui a conduit les entreprises d'assurances à pratiquer une politique d'acceptation et de résiliation plus sévère. La hausse du nombre de dossiers où les assurés sont en défaut de paiement illustre ce qui précède.

De plus, dans le cadre de leurs nouvelles obligations, de nombreux assureurs doivent consolider leurs fonds propres et ils devront par conséquent veiller à améliorer leur rentabilité.

En principe, le Bureau de Tarification Auto doit proposer un tarif à tous les demandeurs et il offre dès lors une solution à tous les demandeurs qui conduisent un véhicule motorisé. La prime est déterminée en fonction du profil de risque du demandeur.

Le Bureau ne pourra pas proposer de tarif si le dossier du demandeur est incomplet, s'il n'est pas titulaire d'un permis de conduire valable en Belgique, si son véhicule n'est pas homologué ou si des indications médicales l'empêchent de conduire son véhicule.

18.03 **Johan Klaps** (N-VA): Dank u wel voor dat duidelijk en volledig antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

19 Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het wetsontwerp aangaande betalingsverwerkingen" (nr. 9241)

19 Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le projet de loi relatif au traitement des paiements" (n° 9241)

19.01 **Johan Klaps** (N-VA): Mijnheer de minister, u herinnert zich nog dat in september vorig jaar handelaars meer dan een week moesten wachten op de doorstorting van betalingen door een

19.01 **Johan Klaps** (N-VA): L'année dernière, les commerçants ont dû attendre le

technisch defect bij betalingsverwerker Atos Worldline. Hierdoor kwam de liquiditeit van verschillende handelaars in het gedrang.

Dit is een situatie die zich in de toekomst niet meer mag voordoen. U hebt toen aan de Nationale Bank gevraagd een audit uit te voeren, maar u wilde ook een stap verder gaan door een wetsontwerp voor te leggen dat de toezichthouder, de Nationale Bank, meer instrumenten geeft om in de toekomst harder te kunnen optreden indien er zich opnieuw zo'n situatie zou voordoen.

Op hetzelfde moment waren er onderhandelingen aan de gang tussen Atos Worldline en de handelsfederaties om garanties te bekomen voor de toekomst alsook een compensatie voor de geleden schade. Wij hebben dat destijds nog besproken in de plenaire vergadering. Deze onderhandelingen zijn ondertussen reeds enkele maanden achter de rug en hebben een oplossing opgeleverd waarmee alle partijen schijnbaar tevreden zijn.

Omdat de gesprekspartners tot een algemeen akkoord zijn gekomen, had ik graag het volgende van u vernomen. Is de audit die u aan de Nationale Bank hebt gevraagd reeds afgerond en wat is hiervan de uitkomst? Bent u nog steeds van plan een wetsontwerp voor te leggen, ondanks het bestaande akkoord tussen Atos Worldline en de handelsfederaties?

19.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, het is reeds een tijdje geleden dat die incidenten bij Atos Worldline plaatsvonden en laten wij hopen dat het nog lang zal duren voor er nieuwe problemen zijn. U hebt gelijk, er is toen, in oktober 2015 naar aanleiding van de incidenten bij Atos Worldline door de Nationale Bank van België, die als toezichthouder op de betalingsinstellingen moet reageren, een auditproces gestart met betrekking tot Atos Worldline. Dat auditproces is afgerond.

Aangezien deze audit onder de wettelijke bepalingen van geheimhouding door de bank valt, meer bepaald artikel 35 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de bank, kan het resultaat ervan door de bank alleen gedeeld worden met Atos Worldline en niet met andere partijen. Ik ben er dus zelf ook niet van op de hoogte wat daarvan het resultaat is, maar ik heb wel begrepen dat het afgerond is.

Dat is evenwel voor de bank en de toezichthouder. De Nationale Bank moet haar werk doen en ik ga ervan uit dat zij dat ook schitterend heeft gedaan.

Het tweede deel is echter nog belangrijker. Er is inderdaad nood aan een wet die de stabiliteit en de continuïteit van het retailbetaalverkeer in België strakker reguleert. Dat is belangrijk.

Ik heb toen aan de Nationale Bank gevraagd een voorstel uit te werken. Dat voorstel – dat is weer goed nieuws – zal eerstdaags klaar zijn. In principe kan het dus niet lang meer duren. Als ik het heb ontvangen, zal ik natuurlijk overleg plegen met minister Van Overtveldt, aangezien de bevoegdheden van de Nationale Bank en die van de regering moeten worden gerespecteerd. Ik ben immers niet de enige bevoegde minister. Ik zal hierover dus overleg plegen wanneer ik het voorstel heb ontvangen van de Nationale Bank en dan

transfert des paiements électroniques de leurs clients pendant plus d'une semaine, et cela était dû à une déficience technique auprès de la société de traitement des paiements Atos Worldline.

L'audit demandé à la Banque nationale a-t-il déjà été clôturé et quelles en sont les conclusions? Le ministre a-t-il toujours l'intention de déposer un projet de loi, malgré l'accord existant entre Atos Worldline et les fédérations de commerce?

19.02 **Kris Peeters**, ministre: Un processus d'audit concernant Atos Worldline a été lancé par la Banque nationale de Belgique en octobre 2015. Cet audit est terminé. Vu que cet audit tombe sous le prescrit légal du secret bancaire, le résultat ne peut en être communiqué par la banque qu'à Atos Worldline seulement et pas à d'autres parties.

Il est nécessaire de disposer d'une loi régulant plus sévèrement la stabilité et la continuité des transactions dans le commerce de détail. J'ai demandé à la Banque nationale d'élaborer une proposition à cet effet. Celle-ci sera prête dans les jours à venir. Je me concerterai ensuite avec le ministre des Finances à ce sujet.

kunnen wij daarover spreken, want het valt niet onder artikel 35 van de wet van 22 februari 1998.

19.03 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, ik heb een auditrapport ontdekt dat u niet kunt inzien. Dat is op zich al mooi.

Ik kan natuurlijk moeilijk iets zeggen over een voorstel dat nog in opmaak is. Ik begrijp dat de situatie op dit moment volstaat, maar dat sluit uiteraard niet uit dat er zich in de toekomst nog problemen voordoen. Wij zullen het ontwerp samen met u bekijken en ervoor zorgen dat de eerste doelstelling gehandhaafd blijft, met name dat zoiets niet meer gebeurt in de sector.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 9304 van mevrouw Vanheste wordt uitgesteld. Vraag nr. 9323 van de heer Van Quickenborne vervalt, aangezien hij niet aanwezig is. Vraag nr. 9470 van de heer de Lamotte wordt uitgesteld.

19.03 Johan Klaps (N-VA): Des problèmes pourraient encore surgir à l'avenir. Nous examinerons le projet et nous vérifierons s'il est capable d'éviter que de tels problèmes se reproduisent.

Le **président**: La question n° 9304 de Mme Vanheste est reportée. En l'absence de M. Van Quickenborne, sa question n° 9323 est supprimée. La question n° 9470 de M. de Lamotte est reportée.

20 Question de Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les courtiers d'assurances" (n° 9512)

20 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de verzekeringsmakelaars" (nr. 9512)

20.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, depuis l'entrée en vigueur de la réglementation MiFID, il est interdit de pratiquer les surcommissions qui créent un véritable conflit d'intérêts entre les courtiers et les assurés. Elles avaient pour effet de gonfler les prix au préjudice des assurés, car elles étaient répercutées par l'assureur sur les primes.

Cependant, il semble que les courtiers et assureurs les aient réintégrées dans des modalités de rémunérations sous d'autres formes, soit par l'augmentation des commissionnements de base, soit par des conventions d'indemnisation spécifiques pour des apports de portefeuille (une rémunération pour apport de clientèle). Il en résulte que les courtiers sont incités à déplacer régulièrement des risques, sans raison autre que de percevoir ces rémunérations *one shot* au détriment des assurés, cela va sans dire.

Monsieur le ministre, le système des honoraires pratiqués aux Pays-Bas par exemple, semble beaucoup plus équitable et juste dès lors que le courtier a tout intérêt à choisir l'assureur en fonction de l'assuré et non en fonction de sa propre commission. Ne pensez-vous pas qu'il faudrait privilégier ce mode de rémunération des courtiers? Les rémunérations *one shot* pour apport de clientèle ne devraient-elles pas être interdites car assimilées à des surcommissions?

20.01 Karine Lalieux (PS): Sinds de inwerkingtreding van de MiFID-richtlijn (Markets in Financial Instruments Directive) is het verboden surcommissies te vragen die de prijzen ten koste van de verzekerden de hoogte injoegen aangezien ze door de verzekeraar in de premies werden doorberekend.

Naar verluidt zouden de makelaars en verzekeraars ze in andere vormen hebben doorberekend, hetzij door de basiscommissies te verhogen, hetzij via specifieke vergoedingsovereenkomsten voor het aanbrengen van portefeuilles. Het resultaat is dat de makelaars ertoe worden aangezet regelmatig risico's te verplaatsen, enkel en alleen om die eenmalige vergoedingen ten koste van de verzekerden te kunnen innen.

Het systeem van de erelonen lijkt veel billijker en rechtvaardiger te zijn omdat de makelaar er alle

belang bij heeft de verzekeraar te kiezen in functie van de verzekerde en niet in functie van zijn eigen commissie. Zou men niet voor die vergoedingswijze voor de makelaars moeten opteren? Zouden de eenmalige vergoedingen voor het aanbrengen van klanten niet verboden moeten worden omdat die met surcommissies worden gelijkgesteld?

20.02 Kris Peeters, ministre: Madame Lalieux, la réglementation MiFID contient différentes règles destinées à mieux protéger le consommateur en veillant à ce que ses intérêts soient adéquatement pris en compte. Parmi celles-ci figurent notamment les règles concernant toute rémunération perçue ou payée par un prestataire de services d'intermédiation en assurances et celles relatives à la gestion des conflits d'intérêt.

Les règles relatives aux rémunérations perçues ou payées par un prestataire de services d'intermédiation en assurances impliquent notamment que ses rémunérations ne peuvent pas porter atteinte aux intérêts du client et qu'elles doivent améliorer la qualité du service fourni à ce client.

La gestion des conflits d'intérêts implique entre autres, pour les prestataires de services d'intermédiation en assurances, d'identifier les situations pouvant causer des conflits d'intérêts et de prendre les mesures nécessaires pour qu'ils ne se posent pas au préjudice du client.

En relation avec les préoccupations que vous révélez, il convient de noter que la directive sur la distribution d'assurances, récemment adoptée, renforce les règles existantes en prévoyant que les États membres veillent à ce que les distributeurs de produits d'assurances ne soient pas rémunérés ou n'évaluent les préférences de leur personnel d'une façon qui aille à l'encontre de leurs obligations d'agir au mieux des intérêts de leurs clients. En particulier, un distributeur de produits d'assurances ne prend aucune disposition sous forme de rémunération d'objectifs de ventes ou autres pouvant l'encourager, lui ou son personnel, à recommander un produit d'assurance particulier à un client alors que le distributeur de produits d'assurances pourrait proposer un autre produit qui correspondrait mieux aux besoins du client.

En Belgique comme aux Pays-Bas, un courtier d'assurances, sur la base des règles existantes, se doit donc de choisir l'assureur en fonction de l'assuré et non en fonction de commissions.

Pour le surplus des mesures de niveau 2, actes délégués, elles sont attendues à la Commission européenne tant dans la mise en œuvre de la directive MiFID 2, que de la directive IDD, il est effectivement souhaitable d'adopter une approche européenne en la matière.

20.02 Minister Kris Peeters: De MiFID-regelgeving omvat verschillende regels om de consument beter te beschermen en ervoor te zorgen dat er op adequate wijze met zijn belangen rekening wordt gehouden.

De regels met betrekking tot de vergoedingen die ontvangen of betaald worden door de personen die verzekeringsbemiddelingsdiensten aanbieden bepalen met name dat hun vergoedingen de belangen van de klant niet mogen schaden en dat ze moeten bijdragen tot de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening aan de klant.

Voor de dienstverleners inzake verzekeringsbemiddeling houdt het beheer van belangenconflicten onder meer in dat probleemsituaties worden herkend en dat de nodige maatregelen worden genomen om de cliënt te beschermen.

De richtlijn over verzekeringsdistributie, die onlangs werd aangenomen, versterkt de bestaande regels en vraagt de lidstaten erop toe te zien dat de distributeurs van verzekeringsproducten in het belang van hun klanten handelen. Met name hanteert een verzekeringsdistributeur geen regeling die hem ertoe kan aanzetten een klant een bepaald verzekeringsproduct aan te bevelen dat niet is afgestemd op de behoeften van de klant.

Wat de gedelegeerde handelingen

betreft, is het wenselijk voor een Europese aanpak te opteren.

20.03 Karine Lalieux (PS): Je vous remercie. Donc, si j'ai bien compris, vous ne niez pas qu'il existe un système d'apport en clientèle qui a remplacé les surcommissions, qui sont interdites par MiFID 1. Si j'ai bien compris, il y aura une nouvelle directive 'assurances' et MiFID 2 qui interdira toutes ces pratiques et copiera un peu le modèle hollandais. Cette directive est déjà adoptée et publiée semble-t-il... Il reste à la transposer en droit belge. J'espère qu'il ne faudra pas attendre deux ans pour cette transposition parce qu'il y a bel et bien des difficultés dans le cadre d'un transfert des commissions par ailleurs et par la suite, le produit proposé ne correspond pas au client. Donc je vous attends mais si vous ne vous dépêchez pas, je déposerai une proposition de loi.

20.03 Karine Lalieux (PS): Er bestaan dus wel degelijk regelingen om het aanbrengen van klanten te vergoeden, die in de plaats gekomen zijn van de extra commissielonen, die verboden werden door MiFID 1. Ik hoop dat de nieuwe richtlijn over verzekeringsdistributie en MiFID 2, die die praktijken verbieden, snel in Belgisch recht zullen worden omgezet.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président:** Chers collègues, je vous propose de traiter les deux questions restantes parmi les collègues présents, à savoir celles de Mme Lalieux et de M. Klaps. Il est à noter que la question n° 9632 de Mme Lalieux est retirée car elle traite du même objet que celle qu'elle va poser maintenant.

De **voorzitter:** Vraag nr. 9632 van mevrouw Lalieux wordt ingetrokken want ze behandelt hetzelfde onderwerp.

21 Question de Mme Karine Lalieux au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les offres de prêts hypothécaires en ligne" (n° 9731)

21 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "onlineoffertes voor hypothecaire leningen" (nr. 9731)

21.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, ma question est d'actualité car nous sommes dans le débat sur les crédits hypothécaires. Il y a peu, il y a eu de la publicité concernant l'emprunt hypothécaire. Lors de l'adoption de votre projet de loi au gouvernement, vous déclariez dans un communiqué de presse: "Conclure un crédit hypothécaire pour l'achat d'une maison n'est pas une chose simple à faire. Je veux que le consommateur soit mieux informé. À la suite de la nouvelle réglementation, le consommateur pourra plus facilement comparer les conditions des différents prêts auprès de différentes banques."

21.01 Karine Lalieux (PS): Met betrekking tot de hypothecaire lening hebt u verklaard dat de consument door de nieuwe regelgeving de voorwaarden voor verschillende leningen bij verschillende banken makkelijker met elkaar zal kunnen vergelijken.

Or, un mois plus tard, la banque digitale de BNP Paribas Fortis démarre un marché de prêts hypothécaires en ligne via Hello Bank!

Een maand later biedt BNP Paribas Fortis online een hypotheeklening aan via Hello Bank, tegen betwistbare voorwaarden: een vast tarief, een opgelegde looptijd, geen mogelijkheid tot onderhandelen. Tussen de indiening en de goedkeuring van de aanvraag verstrijken er maar enkele minuten. Dat is niet in het voordeel van de consumenten, en kan hen doen geloven dat ze een beter tarief zullen krijgen door niet langs te gaan in een kantoor! De lening wordt op die manier impulsief aangegaan, zonder reflectie-

Les conditions de conclusion de ces contrats hypothécaires sont plus que contestables: taux fixe et durée imposée, un délai de quinze jours pour l'acceptation, impossibilité de négocier. Entre l'introduction de la demande et l'acceptation de la banque ne s'écoulent que quelques minutes. Tout cela ne joue pas en faveur des consommateurs et peut leur faire croire qu'ils auront un meilleur taux en ne passant pas par une agence bancaire! Cela devient soudain un prêt impulsif sans délai de réflexion.

Monsieur le ministre, qu'en est-il des obligations à la suite de la nouvelle législation dans cette nouveauté et du suivi de règles MiFID que vous venez de citer? Ne faudrait-il pas alerter vos services afin

que des contrôles et des actions soient mis en place? BNP Paribas Fortis souligne la "simplicité" et la "facilité" de cette offre. N'est-ce pas justement cela qui est contestable? Comme vous le souligniez, s'engager dans un emprunt hypothécaire n'est pas une décision qui peut être prise à la légère.

période.

Hoe ver staat het met de verplichtingen van de nieuwe wetgeving? Zullen er controles worden opgezet? Zijn de eenvoud en het gemak van dit aanbod niet betwistbaar?

21.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, madame Lalieux, à l'heure actuelle, la loi existante en matière de crédit hypothécaire n'offre que peu de moyens d'action pour l'Inspection économique. En effet, jusqu'à présent, aucune disposition particulière réglementant la publicité des offres de crédit hypothécaire n'existe. L'Inspection pourrait se baser sur les dispositions du Code de droit économique relatives aux pratiques professionnelles déloyales à l'égard des consommateurs, en ce compris la publicité, et plus spécifiquement sur les dispositions en matière de pratiques commerciales trompeuses.

Dans le cadre du projet de loi que j'ai déposé, toute communication publicitaire et commerciale relative à des contrats de crédit devra être loyale, claire et non trompeuse. Je n'ai pas encore examiné votre projet mais je suis convaincu que vous avez la même philosophie. Tout comme en matière de crédit à la consommation, le projet de loi que j'ai déposé prévoit, comme vous l'avez constaté, des dispositions strictes en matière de publicité pour les offres de crédit hypothécaire.

Ce projet de loi interdit toute communication publicitaire et commerciale pour un contrat de crédit axée spécifiquement sur la mise en valeur de la facilité et de la rapidité avec lesquelles le crédit peut être obtenu. Je suis convaincu que vous êtes, à présent, très positive à l'égard du projet de loi qui est sur la table.

21.02 Minister Kris Peeters: De wet op het hypothecair krediet biedt de economische inspectie weinig middelen om op te treden. Er bestaat geen regelgeving omtrent de bekendmaking van dergelijke aanbiedingen. De inspectie zou zich kunnen baseren op de bepalingen van het Wetboek van economisch recht inzake oneerlijke handelspraktijken jegens consumenten, met inbegrip van de reclame, en meer bepaald op de bepalingen inzake misleidende handelspraktijken.

Krachtens het wetsontwerp dat ik heb ingediend, zal elke reclame- en marketingcommunicatie eerlijk, duidelijk en niet misleidend moeten zijn.

Dit wetsontwerp verbiedt reclame voor een kredietovereenkomst als deze reclame de aandacht specifiek vestigt op het feit dat de klant zijn krediet gemakkelijk of snel kan krijgen.

21.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, je suis convaincue qu'il y a de bonnes choses dans le projet de loi. Il n'y en a pas suffisamment, mais il y a bien évidemment de bonnes choses. Je n'ai jamais dit le contraire.

Tant mieux s'il y a la possibilité que le SPF Économie, l'Inspection économique soit le bras armé. Ils travaillent très bien sur ces problématiques de publicité déloyale. Mais ici, c'est bien pire. Il s'agit de signer un prêt hypothécaire par internet. Ce n'est pas que de la publicité. Un prêt hypothécaire est obtenu par internet.

Je crois que vous devriez peut-être les saisir par rapport à cela. Je ne vois pas comment ils peuvent respecter toutes les règles MiFID en quinze jours. Sans doute que le SPF Économie peut agir. Il n'y a pas de contact personnalisé. On rentre ses données et, dans l'heure, ils répondent oui ou non. Je pense que cela va plus loin que la publicité.

21.03 Karine Lalieux (PS): Dit wetsontwerp bevat wel een aantal positieve zaken, maar het zijn er niet echt veel.

Een hypothecair krediet online aangaan is nog erger dan reclame! De klant hoeft maar zijn gegevens in te voeren en binnen het uur krijgt hij een antwoord – ja of neen – zonder persoonlijk contact. Ik zie niet in hoe zulke instellingen alle MiFID-regels binnen een tijdspanne van veertien dagen kunnen naleven. De FOD Economie moet toch kunnen ingrijpen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De laatste vraag, maar niet de minste, is de vraag van collega Klaps. Mijnheer Klaps, kunt u uw vraag beknopt stellen?

22 Vraag van de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "een verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor aannemers en architecten" (nr. 9768)

22 Question de M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "une assurance responsabilité obligatoire pour les entrepreneurs et les architectes" (n° 9768)

22.01 **Johan Klaps** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uw kabinet heeft samen met het kabinet van minister Borsus een wetsontwerp uitgewerkt om de onrechtvaardigheid die bestond tussen architecten en aannemers, op het vlak van de verzekeringsplicht, weg te werken. Dat is een stap in de goede richting. Voorheen waren architecten namelijk verplicht om een verzekering te sluiten die hun aansprakelijkheid, met inbegrip van de tienjarige aansprakelijkheid, waarborgt, in tegenstelling tot de aannemers, die daartoe niet verplicht waren.

Er bestaan echter nog sterke twijfels over het wetsontwerp dat nu op tafel ligt. Het terugschroeven van de verzekeringsplicht tot de gesloten ruwbouw en onroerende goederen bestemd voor woning, zal volgens de architecten leiden tot scheeftrekkingen in het beroep. Architecten in de schoolbouw zullen bijvoorbeeld niet meer verplicht zijn om zich te verzekeren tegen aansprakelijkheid. Ook de hoofdelijke gehoudenheid van de architect tot betaling van de schulden die de aansprakelijkheid van de aannemer met zich mee zou brengen, terwijl dit vice versa niet het geval is, zorgt voor kritiek op het wetsontwerp.

Voorts zijn er ook nog vraagtekens bij de controle op de naleving van de verzekeringsplicht.

Mijnheer de minister, omdat het voor zowel architecten, aannemers, consumenten als gebruikers van gebouwen belangrijk is dat er een sluitend wetsontwerp wordt opgesteld, zou ik u willen vragen of u al kennis genomen hebt van bovenvermelde en eventueel andere punten van kritiek. Zijn er nog gesprekken gepland met de sector om het wetsontwerp te optimaliseren? Zo ja, waar en wanneer? Zo niet, waarom niet?

Wanneer zal er een definitief ontwerp aan het Parlement worden voorgelegd?

22.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, collega's, er bestaan dossiers waarvan men aanvoelt dat er bloed, zweet en tranen geleverd moeten worden. Het dossier van de reprografie is zo'n dossier, ook het dossier van de hypothecaire lening, dat wij daarnet besproken hebben, en het dossier dat wij nu aankaarten hoort daar ook bij.

Collega Klaps, ik kan u bevestigen dat ik heel wat opmerkingen, suggesties en kritieken van veel stakeholders heb ontvangen en geanalyseerd. Er is heel wat overleg gepleegd. Ik maak mij evenwel geen illusies, als wij een ontwerp van wetgeving indienen, zal ook iedereen in deze commissie heel wat mails en reacties krijgen. Zover zijn wij echter nog niet.

22.01 **Johan Klaps** (N-VA): Le cabinet du ministre a élaboré un projet de loi en collaboration avec le cabinet de M. Borsus en vue de supprimer la différence injuste qui subsiste entre les architectes et les entrepreneurs sur le plan de l'obligation d'assurance. Auparavant, les architectes étaient tenus de contracter une assurance couvrant leur responsabilité, y compris la responsabilité décennale, alors que les entrepreneurs n'étaient pas liés à cette obligation.

Le projet de loi n'est cependant pas encore complet en ce qui concerne l'obligation solidaire de l'architecte ou le contrôle du respect de l'obligation d'assurance. Des discussions sont-elles encore prévues avec le secteur en vue d'affiner le projet de loi? Quand un projet définitif sera-t-il soumis au Parlement?

22.02 **Kris Peeters**, ministre: Ce dossier est complexe et j'ai reçu de nombreuses observations et suggestions de la part de beaucoup d'acteurs du secteur. Il est difficile de concilier les points de vue étant donné les intérêts opposés des uns et des autres. Dans le domaine de compétences de M. Borsus également, nous avons cherché à atteindre un équilibre des intérêts. Nous pensons avoir trouvé une solution

Aangezien de verschillende stakeholders tegengestelde belangen hebben, zal het u niet verbazen dat hun suggesties en opmerkingen moeilijk te verzoenen zijn. Ook inzake de bevoegdheid van mijn collega, minister Borsus, hebben wij gezocht naar een evenwicht in de belangen.

Wij denken — ik ben voorzichtig, want in deze periode loopt ook de beurs Batibouw — dat wij nu een evenwicht hebben gevonden dat een antwoord biedt op de huidige discriminatie tussen architecten en aannemers inzake de tienjarige aansprakelijkheid.

De regeling beperkt tegelijk de kostprijs van de verzekering, zowel voor de sector als voor de consument.

Wij kunnen niet uitgebreid op de problematiek ingaan, maar daarvoor zullen wij nog tijd genoeg hebben.

In Frankrijk is de kostprijs op een bepaald moment de pan uitgerezen.

Ik hoop in de loop van de volgende weken, samen met de heer Borsus, het wetsontwerp te kunnen afronden en voor te leggen aan de Ministerraad. Wij zullen onze visie in de volgende dagen duidelijk maken.

Ik ga ervan uit dat wij ook in commissie over het wetsontwerp zeer interessante gesprekken zullen voeren, en misschien een hoorzitting, mijnheer de voorzitter, maar dat is uw verantwoordelijkheid.

De **voorzitter**: Wij zullen zien.

22.03 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, ik zal het ontwerp afwachten en de discussie, al dan niet met hoorzittingen, dan inhoudelijk voeren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Le **président**: En ce qui concerne l'organisation des travaux, les questions auxquelles il n'a pas été répondu à partir de la question n° 9569 (point 44 de l'ordre du jour) sont reportées. Je vous propose de consacrer toute la journée du 15 mars à notre commission parce que je pense que la matinée ne suffira pas pour le projet, vu l'épaisseur du dossier. Je pense que nous travaillerons jusqu'à 18 heures, si vous pouvez rester jusqu'à cette heure-là.

Je propose qu'après le projet, on place les questions restantes s'il nous reste du temps avant 18 heures.
Cela étant dit, la séance est levée.

La réunion publique de commission est levée à 17.37 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.37 uur.

équilibrée qui résoudra la discrimination actuelle entre les architectes et les entrepreneurs.

Le compromis limite en même temps le coût de l'assurance, tant pour le secteur que pour le consommateur. J'espère pouvoir, dans les semaines à venir, finaliser le projet de loi avec M. Borsus et le soumettre au Conseil des ministres.

De **voorzitter**: Onbeantwoorde vragen vanaf vraag nr. 9569 worden uitgesteld.